

**Өзін-өзі бағалау қорытындысы бойынша қорытынды
Павлодар қаласының білім бөлімі, Павлодар облысының білім басқармасы
Коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорын
«Павлодар қаласының №3 сәбилер-бақшасы - Мектепке дейінгі экоцентр
орталығы».**

2023 ж. Павлодар қ.

I БӨЛІМ
ЖАЛПЫ МӘЛІМЕТТЕР

Атауы: Павлодар облысы білім басқармасының, Павлодар қаласы білім бөлімінің «Павлодар қаласының №3 сәбилер-бақшасы-Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 140000, Павлодар облысы, Павлодар қаласы, Камзин көшесі, 9.

Жетекшісі: Лебедева Галина Степановна

Пайдалануға берілген жылы: 2009 жыл Құрылыс алаңы: 1318,8 ш. м.

Жалпы ауданы: 1923,5 ш. м.

Жобалық қуаты: 240 орын.

Заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу туралы куәлік:

Заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу туралы анықтама № 3431-1945-КЕАҚ-БП.

Анықтама Қазақстан Республикасының заңнамасы шеңберінде құрылтай құжаттарына сәйкес қызметті жүзеге асыру құқығын береді.

БСН: 071240002404 12.01.2021 ж.

Кәсіпорын әкімдіктің 2007 жылғы 16 қарашадағы № 1459/24 «Павлодар қаласының № 3 сәбилер-бақшасы» мемлекеттік қазыналық коммуналдық кәсіпорны туралы" қаулысына сәйкес құрылды, Павлодар облысы әкімдігінің 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 276/5 «коммуналдық меншіктің кейбір мәселелері туралы» қаулысына сәйкес қайта аталды. Кәсіпорынның құрылтайшысы жергілікті атқарушы органы - Павлодар облысының әкімдігі болып табылады.

Жер учаскесінің кадастрлық нөмірі (коды) - 14-218-004-481

02.07.2008 ж.№ 848/16 жер учаскесіне тұрақты жер пайдалану құқығы

Жер учаскесінің ауданы: 1,011 га

Жер санаты: елді мекендердің (қалалардың, кенттердің және ауылдық елді мекендердің) жерлері.

Жер учаскесінің нысаналы мақсаты: «Павлодар қаласының №3 балабақшасын орналастыру және қызмет көрсету үшін».

Жер учаскесін пайдаланудағы шектеулер мен ауыртпалықтар: коммуникацияларды салу және пайдалану кезінде кедергісіз қол жеткізу үшін сервитут белгіленді

Жер учаскесінің бөлінуі: бөлінетін, №08135184.

Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту саласындағы қызметті бастау немесе тоқтату туралы хабарлама №KZ58RVK00028252.

Педагогикалық ұжым: 20 тәрбиеші, 9 маман

Тәрбиеленушілер контингенті: 289 бала, 10 топ, оның ішінде мемлекеттік тілде оқытатын 5 топ және орыс тілінде оқытатын және тәрбиелейтін 5 топ.

Материалдық-техникалық база: балабақша ғимараты типтік, 2 қабатты.

Ауданы: 1794,4 ш.м., 10 топ, логопед кабинеті, музыка және дене шынықтыру залы, қазақ тілі кабинеті, басшы кабинеті, есепші кабинеті, медициналық, процедуралық кабинет, бір төсек-орынға арналған изолятор, әдістемелік кабинет бар.

Негізгі қызметі: мектепке дейінгі тәрбие және оқыту

Жұмыс аптасы: бес күндік

Жұмыс күнінің ұзақтығы: 12 сағат, 7.00-ден 19.00-ге дейін

Қызметкерлер саны: 64 адам (штат кестесі бойынша),

62 адам (іс жүзінде).

басшы	әдіскер	есепші	ӘШБ басшының меңгерушісі	медбике	тәрбиешілер	мамандар	тәрбиеші көмекшілері	Тех.қызметкер лері
1	2	1	1	2	20	7	10	18

Оқыту тілі: қазақ, орыс.

Мектепке дейінгі ұйымда 10 топ жұмыс істейді: мемлекеттік тілде оқытатын 5 топ және орыс тілінде оқытатын 5 топ.

Жас ерекшелік топтары	Ерете жас	Кіші топ		Ортаңғы топ		Ересек топ		Мектепалды топ	
		қаз тілі	ор тілі	қаз тілі	ор тілі	қаз тілі	ор тілі	қаз тілі	ор тілі
Топтар саны	1	1	1	1	1	1	1	1	2

Балабақша қызметіндегі басым бағыттардың бірі: эксперимент пен бақылауды ұйымдастыру арқылы балалардың экологиялық құзыреттілігін қалыптастыру.

Біздің жұмысымыздың мақсаты-баланың табиғатты қорғаушы ретіндегі белсенді ұстанымын қалыптастыру үшін жағдай жасайтын экологиялық білім беру мен мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу міндеттерін іске асыруға қолайлы кеңістік құру.

II БӨЛІМ

КАДРЛЫҚ ҚҰРАМЫНА ТАЛДАУ

Балабақшаның штаттық кестесі «мемлекеттік білім беру ұйымдары қызметкерлерінің үлгілік штаттарын және лауазымдар тізбесін, педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 30.08 № 77 қаулысының (2017.03.31 № 150, 2020.06.03 № 346 өзгерістерімен және толықтыруларымен) негізінде жасалды.

Сапалы білім беру нәтижесін қамтамасыз етудің шарттарының бірі-балабақшадағы тәрбие-білім беру процесін жүзеге асыратын педагог кадрлардың кәсіби құзыреттілік деңгейі, әртүрлі бағыттар бойынша балалармен бірлескен қызметті ұйымдастырудың заманауи білім беру технологияларын, формалары мен әдістерін меңгеру дәрежесі.

Кадрлармен жұмыс ішкі еңбек тәртібі қағидалары негізінде жүзеге асырылады, онда еңбек шарты тараптарының негізгі құқықтары мен міндеттері, жауапкершілігі және еңбек қатынастарын реттеу мәселелері әзірленеді.

МЖМБС сәйкес мектепке дейінгі ұйымда білім беру процесін кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар сақталады:

Мектепке дейінгі ұйым кадрлармен толық қамтылған (100%);

Педагогтердің біліктілік деңгейі біліктілік сипаттамаларына сәйкес келеді

Кадрлармен қамтамасыз етудегі басымдықтар:

- педагогтердің кәсіби шеберлігін арттыру;

- тәрбиешілердің кәсіби даму перспективаларына саналы көзқарасын қалыптастыру.

Жас педагогтардың ағыны мен педагогикалық ұжымның тұрақтылығын сақтау арасындағы ұтымды тепе-теңдік сақталады. Негізінен, педагог кадрлардың ротациясы табиғи (декреттік демалыс).

Санаттар бойынша педагогтердің сапалық құрамы

Балабақшаның педагогикалық кадрларын аттестаттау осы нормативтік құжаттар негізінде өтеді:

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 «мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында лауазымдарды атқаратын педагог қызметкерлерді және оларға теңестірілген адамдарды аттестаттаудан өткізу қағидалары мен

2020-2021	31(100%)	12+2	38%+6%	1	1 (3%)	8+2 (25+6%)	1 (3%) қазақ тілі мұғалімі 1 (3%) музыка жетекшісі 1 (3%) логопед
2021-2022	31 (100%)	5	15%	-	2(6%)	2(6%)	1 (3%) қазақ тілі мұғалімі
Динамикасы	-	-	-	-1	+1(3%)	-8(26%)	-2(6%)
2022-2023	30 (100%)	7	23%	-	-	7(23%)	-
Динамикасы	-	+2	+8%	-	-	+5(17%)	-

2020 - 2023 оқу жылында педагог кадрларды қайта даярлау курсының салыстырмалы талдауы мынадай қорытынды жасауға мүмкіндік береді: барлық педагогтер ПМПИ, ИнЕУ, "Өрлеу" БАҰО "АҚ базасында курстық қайта даярлаудан уақтылы өтеді. Айта кету керек, 2022-2023 оқу жылынан бастап педагогтер педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидаларына сәйкес 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 (2022.10.03 № 415 өзгертулер мен толықтырулармен) үш жылда кемінде бір рет өтеді.

Барлық балабақша педагогтері уақтылы және белгіленген кестеге сәйкес біліктілікті арттыру курстарынан өтеді. Алайда, 2022-2023 оқу жылында бір балабақша педагогы - С. И. Малышева, музыкалық жетекші курстық дайындықтан өтпеген, өйткені оларды уәкілетті органдар ұйымдастырған жоқ.

Білім деңгейі бойынша кадр құрамына талдау

Жылы	Педагогтар бырлығы	Жоғары біліммен			Арнайы-орташамен		
		Барлығы	Мектепке дейінгі	педагогтық	Барлығы	Мектепке дейінгі	педагогтық
2020-2021	31	19 (61%)	3(10%)	16 (52%)	12(39%)	8 (26%)	4(13%)
2021-2022	31	17(55%)	3(10%)	14 (45%)	14 (45%)	7(23%)	7(23%)
Динамикасы	-	-2(6%)	-	-2(6%)	+2(6%)	-1(3%)	+3(10%)
2022-2023	30	24(80%)	9(30%)	15(50%)	6(20%)	3(10%)	3(10%)
Динамикасы	-	+7(23%)	+6(20%)	+1(3%)	-8(27%)	-4(13%)	4(13%)

Жоғарыда келтірілген кестеден жоғары білімі бар педагогтер педагогикалық құрам арасында басым екенін көруге болады. Айта кету керек, 2022-2024 жылдар аралығында жоғары білімі бар педагогтардың сандық құрамының оң динамикасы байқалады.

Базалық білімі бар тәрбиешілердің кадрлық құрамын талдау

Жылы	Тәрбиешілер саны	Базалық білімге сәйкес келетін тәрбиешілер саны		Базалық білімге сәйкес келмейтін тәрбиешілер саны	
		Мектепке дейінгі жоғары	Мектепке дейінгі арнайы-орта	Барлығы жоғары педагогикалық, оның ішінде	Барлығы арнайы-орта педагогикалық, оның ішінде
2020-2021	20	3 (15%)	7 (35%)	8 (40%) 2-орыс тілі мен әдебиет 2- педагогика	2 (10%) 2- бастауыш білім беру мұғалімі

				және бастауыш білім беру әдістемесі 3- педагогика және психология 1-бастауыш сынып мұғалімі	
2021-2022	20	3 (15%)	7+3(50%)	3(15%) 1- педагогика және бастауыш білім беру әдістемесі 1- педагогика және психология 1-педагогика	4 (20%) 1-негізгі орта білім 3- Бастауыш білім
Динамикасы	-	-	+3(15%)	-5(24%)	+2(10%)
2022-2023	20	8 (40%)	3 + 4(қосымша) (35%)	4(20%) 1- педагогика және бастауыш білім беру әдістемесі 1 – дефектолог 2 – педагогика және психология	1(5%) 1- негізгі орта білім
Динамикасы	-	+5 (25 %)	-	+1(10%)	-3(15%)

Жоғары мектепке дейінгі және арнайы- орта мектепке дейінгі білімі бар тәрбиешілер саны 75% құрайды (15 тәрбиеші), **4 тәрбиеші** жоғары педагогикалық біліммен қатар **қосымша** арнайы- орта мектепке дейінгі білімі бар.

2022-2023 оқу жылындағы базалық білімге сәйкес келмейтін тәрбиешілердің сандық құрамы 25 % құрайды, бірақ сонымен бірге педагогтардың білім деңгейінде оң динамика байқалады. Бүгінгі таңда 5 педагогтың 2-сі: 1-і «мектепке дейінгі тәрбие және оқыту педагогикасы» кафедрасында ППУ-да (дуальды оқыту нысаны), 1-і «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту» Б. Ахметов атындағы ППК-де оқиды.

Оқытылатын пәндерге сәйкес пән мамандарының кадрлық құрамын талдау

Пән мамандарының тізімі	Базалық білім беруге сәйкес келеді	Базалық білім беруге сәйкес келмейді
Логопед	+	-
Психолог	+	-
Қазақ тілі мұғалімі	+	-
Музыка жетекшісі (мемл. тіл)	+	-
Музыка жетекшісі	+	-
ДШ нұсқаушысы (мемл.тіл)	+	-
ДШ нұсқаушысы	+	-

Пән мамандарының базалық білімге 100% сәйкестігі.

Еңбек өтілі бойынша педагогтер туралы мәліметтер

Жылы	Педагогтердің	5 жасқа дейін	5-10 жас	10-15 жас	15-20 жас	20 және жоғары
-------------	----------------------	----------------------	-----------------	------------------	------------------	-----------------------

	барлығы											
2020-2021	31	100%	8	26%	8	26%	5	16%	2	6%	8	26%
2021-2022	31	100%	5	16%	7	23%	6	19%	3	10%	10	32%
Динамикасы	-	-	-3	-10%	-1	-3%	+1	+3%	+1	+4%	+2%	+6%
2022-2023	30	100%	6	20%	7	23%	9	30%	2	7%	6	20%
Динамикасы	-	-	+1	-10%	-	-	+3	+11%	-1	-3%	-4	-12%

Балабақша ұжымы барлық жастағы топтардың педагогтерінен тұрады. Педагогикалық құрамның орташа жасы - 30-дан 50 жасқа дейін. Жоғарыда келтірілген кестеден педагогикалық құрам арасында 5-15 жылдан астам жұмыс өтілі бар педагогтер басым екенін көруге болады.

Педагогтердің жас құрамы туралы мәліметтер

Жылы	Педагогтердің барлығы		25 жасқа дейін		25-30 жас		30-50 жас		50-58 жас		58 және жоғары	
	саны	пайыз	саны	пайыз	саны	пайыз	саны	пайыз	саны	пайыз	саны	пайыз
2020-2021	31	100%	0	0%	5	16%	15	48%	9	29%	2	7%
2021-2022	31	100%	1	3%	4	13%	16	51%	8	26%	2	7%
Динамикасы	-	-	+1	+3%	-1	-13%	+1	+3%	-1	-3%	-	-
2022-2023	30	100%	1	3%	3	10%	17	57%	7	23%	2	7%
Динамикасы	-	-	-	-	-1	-3%	+1	+6%	-1	-3%	-	-

Педагогикалық құрамның орташа жасы 30-дан 50 жасқа дейін. Салыстырмалы талдаудан 2020-2023 оқу жылынан бастап педагогтердің жас құрамы іс жүзінде өзгермейтіні байқалады. Алайда, балабақшада 25 жасқа дейінгі 1 педагог қана бар екенін атап өткен жөн, осыдан жастар балабақшаларда жұмыс істегісі келмейді, ақылы мамандықтарды таңдайды деген қорытынды шығады.

«Павлодар қаласының № 3 сәбилер-бақшасы-Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» КМҚК кадр құрамын талдау педагогтердің кәсіби деңгейі Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпы білім беру стандартының талаптарына сәйкес келетіндігін айғақтайды.

МДҰ тәрбиеленушілер контингентін талдау

«Павлодар қаласының № 3 сәбилер – бақшасы – Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» КМҚК-да 10 жас тобы жұмыс істейді, оның ішінде 5 мемлекеттік тілде оқыту тобы және 5 орыс тілінде оқыту тобы, оның ішінде:

- ерте жас -1 топ;
- кіші жас - 2 топ;
- ортаңғы жас - 2 топ;
- ересек жас - 2 топ;
- мектепалды жас - 3 топ

Оқу жылының басында тәрбиеленушілердің жалпы саны 259 адамды құрады. Жыл ішінде тәрбиеленушілер саны артып, 282 баланы құрады. Осыған байланысты мемлекеттік тапсырыс орындалуда, ол 277 баланы құрайды.

Балабақша «мектепке дейінгі білім беру саласында мемлекеттік қызметтер көрсету қағидаларын бекіту туралы» Мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты негізінде мектепке дейінгі ұйымға құжаттарды қабылдау және балаларды қабылдау бойынша Мемлекеттік қызмет көрсетеді Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 19 маусымдағы № 254 Бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 маусымда № 20883 болып тіркелді. Осы бұйрықтың негізінде сәбилер бойынша «Мемлекеттік қызметтер көрсетуге жауапты адамды тағайындау туралы» бұйрық шығарылды (2022.11.18 № 464 өзгертулермен және толықтырулармен.) «Мектепке дейінгі ұйымдарға құжаттарды қабылдау және балаларды

қабылдау» мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі осы бұйрықтың 2-параграфы негізінде жүзеге асырылды.

Ата-аналар құжаттардың толық пакетін ұсынған кезде баланы мектепке дейінгі ұйым мен ата-анасының бірі немесе баланың заңды өкілі арасында жасалған шарт негізінде мектепке дейінгі ұйымға қабылдау жүзеге асырылады.

2022-2023 оқу жылында құжаттар топтамасын қабылдау кезінде шағымдар болған жоқ. Оқу жылының басында топтарды жинақтау кезеңінде 80 адамға Мемлекеттік қызмет көрсетілді. Жалпы, 2022-2023 оқу жылының өткен кезеңінде балаларды қабылдау бойынша Мемлекеттік қызмет 188 адамға көрсетілді.

2022-2023 оқу жылында топтардың жаңа жиынтығы өткізілді: мемлекеттік тілде оқытатын ерте жас топ, орыс тілінде оқытатын кіші топ. Қалған топтарға балалар қосып алынды.

Тәрбиеленушілердің топтары мен контингенті туралы мәліметтер

Жылы	Балалардың барлығы	Топ саны	Ерте жас тобы		Кіші тобы		Ортаңғы тобы		Ересек тобы		Мектепалды тобы	
			Топ саны	Балалар саны	Топ саны	Балалар саны	Топ саны	Балалар саны	Топ саны	Балалар саны	Топ саны	Балалар саны
2020-2021	280	10	-	-	1	26	2	61	4	117	3	76
2021-2022	281	10	-	-	2	57	2	54	2	60	4	111
Динамикасы	+1	-	-	-	+1	+31	-	-	-2	-57	+1	+35
2022-2023	281	10	1	23	2	55	2	57	2	62	3	84
Динамикасы	-	-	+1	+23	-	-2						

Балалардың саны топтардың толымдылығы мен қайта жасақталу нормасынан асып түседі:

- 2020-2021 оқу жылында – 3 балаға.
  - 2021-2022 оқу жылында – 4 балаға
  - 2022-2023 оқу жылында – 4 балаға

Салыстырмалы талдаудан балабақшада жыл сайын балалардың саны топтардың толу нормасынан айтарлықтай аспайтынын көруге болады. Айта кету керек, мемлекеттік тілде оқытатын топтарда балалардың жетіспеушілігі 2-8 баланы құрайды, ал орыс тілінде оқытатын топтарда балалардың саны орташа есеппен 2-6 балаға нормадан асады.

Жынысы бойынша тәрбиеленушілер контингенті туралы мәліметтер

Жылы	Балалар саны	Ұлдар	Қыздар
2020-2021	280	135 (48%)	145 (52%)
2021-2022	281	139(49%)	142(51%)
Динамикасы	+1	+4 (+1%)	-3 (-1%)
2022-2023	281	136	145
Динамикасы	-	-3(2%)	+3(2%)

Тәрбиеленушілер контингенті қыздарға қарағанда орта есеппен 9 ұлға аз.

Ұлттық құрам бойынша тәрбиеленушілер контингенті туралы мәліметтер

Жылы	Балалар саны	Қазақтар	Орыстар	Басқа ұлттар
2020-2021	280	126 (45%)	117 (42%)	37(13%)
2021-2022	281	137(49%)	109(39%)	35(12%)
Динамикасы	+1	+11(4%)	-8(3%)	-2(1%)
2022-2023	281	140(68%)	126(25%)	21(7%)
Динамикасы	-	+94(19%)	-40(14%)	-14(5%)

Жылы	Балалар саны	Қазақ тілінде оқытылатын топтарда	Орыс тілінде оқытылатын топтарда
2020-2021	280	135	145
2021-2022	281	136	145
Динамикасы	+1	+1	-
2022-2023	281	140	147
Динамикасы	-	+4	+2

Балабақша тәрбиеленушілерінің ұлттық құрамы әр түрлі. Қазақ ұлтының балалары көпшілікті құрайды, бірақ орыстар, татарлар, украиндар, немістер және басқа ұлт өкілдері де бар. Бұл балабақша әртүрлі мәдениеттер мен отбасылардағы балаларды қабылдайтын ашық және төзімді мекеме екенін көрсетеді.

Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған жетім балалар

Жылы	Саны
2020-2021	-
2021-2022	-
2022-2023	-

Мектептен тыс мекемелерге баратын балалар туралы мәліметтер

Жылы	Спорттық секциялар	Музыкалық мектептер	Өнер мектептері	Би студиялары	Даму орталығы
2020-2021	30	7	10	10	67
2021-2022	31	5	12	18	48
Динамикасы	(+1)	(-2)	(+2)	(+8)	(-19)
2022-2023	28	2	10	25	45
Динамикасы	(-3)	(-3)	(-2)	(+7)	(-3)

Аз қамтылған және көп балалы отбасылардан шыққан балалар

Жылы	Балалары тегін тамақтанатын барлық отбасылар	Оның ішінде аз қамтылған отбасылар	Оның ішінде көпбалалы отбасылар	Тегін тамақтанатын барлық балалар	Оның ішінде аз қамтылған балалар	Оның ішінде көп балалы балалар
2020-2021	26	7	19	34	8	26
2021-2022	39	11	28	50	14	36
Динамикасы	(+7)	(+4)	(+9)	(+16)	(+6)	(+10)
2022-2023	41	8	33	59	9	50
Динамикасы	(+2)	(-3)	(+5)	(+9)	(-5)	(+14)

«Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлері мен ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012.03.12 № 320 қаулысына сәйкес (2022.10.26 № 850 өзгертулер мен толықтырулармен), балабақшада 59 бала тегін тамақтанады.

ЕББҚ бар балалар

Толыққанды тұлғалық даму және өзін – өзі анықтау үшін жағдай жасау мақсатында тәрбиеленушілермен қысқартылған үлгілік оқу бағдарламасы бойынша түзету-дамыту жұмысы жүргізілді, ЕББҚ (немесе ПМПК қорытындысы) бар әрбір тәрбиеленушіге жеке даму бағыты жасалды. Баланы дамытудың жеке бағдарламалары баланың функционалдық жағдайын диагностикалауға негізделген және белгілі бір баланы дамытудың жеке стратегиясын әзірлеуді көздейді.

Инклюзивті білім беруді жүзеге асыру үшін психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі үлкен рөл атқарады. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқу-тәрбие

процесіне қосу әртүрлі бейіндегі мамандардың қатысуын талап етеді. ЕББҚ бар тәрбиеленушілерге психологиялық-педагогикалық көмек көрсетілді, әр балада арнайы білім беру бағдарламалары мен әдістері, арнайы әдістемелік құралдар мен дидактикалық материалдар негізінде құрылған жеке білім беру бағыты мен түзету жұмыстары анықталды.

ЕББҚ бар тәрбиеленушілерге психологиялық-педагогикалық көмек көрсетіледі, әр балада арнайы білім беру бағдарламалары мен әдістері, арнайы әдістемелік құралдар мен дидактикалық материалдар негізінде құрылған жеке білім беру бағыты мен түзету жұмыстары анықталады.

Жыл бойы балалармен тәрбиешілер, пән мамандары, психолог, логопед жұмыс істеді. 2022-2032 оқу жылындағы жұмыс қорытындысы бойынша 4 тәрбиеленуші түзету – дамыту жұмысына мұқтаж балалар тізімінде қалады, 5 бала балабақшадан мектепке шығарылады. Шығарылған балалар тиісті ұсыныстар алды, ата-аналарымен консультациялар өткізілді.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде ЕББҚ бар балалармен жұмысты жалғастыру қажет-жеке жұмысты жүйелі түрде жүргізу, ЕББҚ бар балаларға ерекше назар аудару, МДҰ - дағы балалардың оңтайлы қозғалыс белсенділігі үшін дамушы пәндік-кеңістіктік ортаны құруды жалғастыру, отбасылық тәрбиеде салауатты өмір салты принциптерінің танымалдылығын арттыру, бірлескен спорттық ата-аналық іс-шараларды өткізу.

Түзету-логопедиялық жұмыстың тиімділігі

Жылы	Тексері луге жататы н саны	Зерттел гендер саны	Мұқтаж дар саны	Логопунктке қабылданды					
				Бар лығ ы	С ЖД	СФ ФД	СФ Д	Ротаци зм	Ламбдац изм
2020-2021	87	87	52	28	3	9	16	-	-
2021-2022	103	103	44	25	4	14	7	-	-
Динамикасы	+16	+16	-8	-3	+1	+5	-9	-	-
2022-2023	126	126	60	28	3	15	10	-	-
Динамикасы	+23	+23	+16	+3	-1	+1	+1	-	-

Жылы	Оқуды аяқтады				Бағыттауға ұсынылған		
	Сөйлеуі таза	Айтарлықт ай жақсартул ары бар	Кішігірім жақсарту лармен	Оқуды жалғаст ыру	Жаппай мектепке	Ш/ж мектепті ң логопунк тына	Тілдік сыныпт арға
2020-2021	16	8	3	1	24	3	-
2021-2022	13	9	6	-	28	6	-
Динамикасы	-3	+1	+3	-	+4	+3	-
2022-2023	4	10	11	3	24	1	-
Динамикасы	-9	+1	+5	+3	-4	-5	-

«Павлодар қаласының № 3 сәбилер-бақшасы-Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» КМҚК-да ауызша сөйлеу қабілеті бұзылған балаларға арналған логопедиялық пункт жұмыс істейді. Логопедиялық пунктті жинақтау балаларды тереңдетілген логопедиялық тексеру нәтижелері бойынша жүргізіледі. Логопедиялық тексеру нәтижесінде әр баланың психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, балалардағы сөйлеу бұзылыстары анықталды. Мемлекеттік және орыс тілінде оқытатын 13-15 баладан тұратын 2 кіші топ құрылды. Сабақтар күн сайын кестеге сәйкес өткізілді.

Балалардағы сөйлеу бұзылыстарын түзетудің тиімді әдістерінің бірі-ата-аналарға жеке кеңес беру. Түзету-дамыту процесінің тиімділігі логопед пен ата-аналардың бірлескен қызметіне байланысты, бұл мектеп жасына дейінгі балалардағы сөйлеу бұзылыстарын тез арада жеңуге ықпал етеді, сонымен қатар ата-аналарға балаларының

дамуы мен сөйлеуін түзетудің оң динамикасын бақылауға мүмкіндік береді. Логопед пен ата-аналардың ынтымақтастығының негізгі міндеттеріне мыналар жатады: балалармен түзету жұмыстарына мотивация қалыптастыру; балалардың сөйлеу тілін дамыту ережелерін түсіндіру; үй тапсырмаларын орындау кезінде сөйлеу дағдылары мен дағдыларын қолдау және бекіту.

Сауықтыру-профилактикалық жұмыс

Балабақшада материалдық база құрылды, оның ішінде: дене шынықтыру және музыка залы, спорт алаңы, психологиялық және логопедиялық кабинеттер. Балалардың денсаулығын сақтау және нығайту, балаларды салауатты өмір салтына баулу және валеологиялық сауаттылықты қалыптастыру үшін жағдайлар жасалған.

Педагогтер балалардың таза ауада барынша болуын қамтамасыз етуге тырысады, балаларды күн сайын таңертең қабылдау ата-аналарының сауалнамасымен жүргізіледі. ЖРВИ-мен сырқаттанушылықтың жоғарылау кезеңінде желдету, топтарды кварц шамымен өңдеу режимі сақталады. Жыл бойы тағамға мыналар кіреді: жемістер (алма, алмұрт, апельсин лимон), жаңа қияр, қызанақ, пияз, сарымсақ.

Жіті ішек инфекциясының алдын алу бойынша балабақшаның ас блогын қатаң бақылау жүргізіледі. Өнімдер сапа сертификаттары болған кезде қабылданады. Азық-түлік қатаң түрде технологиялық карталар мен перспективалық маусымдық мәзірге сәйкес дайындалады. Бракераж комиссиясы тамақ берер алдында сынаманы ас блогынан алады.

Ата-аналарды мектепке дейінгі ұйымның қызметіне тарту, баланы тәрбиелеу және дамыту процесінде олармен өзара әрекеттесудің әртүрлі стратегияларын құру сауалнама арқылы өтеді, сауалнама нәтижелері отбасылық тәрбиені жүзеге асыруда психологиялық педагогикалық қолдау көрсету кезінде қолданылады.

Ата-аналар жиналыстарында басты мәселелердің бірі-баланың дұрыс және ұтымды тамақтануы, ЖРВИ, ЖИИ алдын алу бойынша кеңестер. Ата-аналар бұрыштарында балалардың тамақтануы, қатаюы, балалардың иммунопрофилактикасы бойынша кеңестер ресімделеді.

Бір жыл ішінде балабақшада баланың бейімделуіне және оның қажетті дұрыстығына бақылау жүргізіледі.

Барлық жоспарланған сауықтыру іс-шаралары жүйелі және тиімді орындалды және толық көлемде орындалды

Балабақшада материалдық база құрылды және балалардың денсаулығын сақтау және нығайту, балаларды салауатты өмір салтына баулу және валеологиялық сауаттылықты қалыптастыру үшін жағдайлар жасалды.

- Медицина қызметкерінің кабинеті, дене шынықтыру және музыка залы, спорт алаңы, психологиялық және логопедиялық кабинеттер бар
- Барлық үй – жайлар қанағаттанарлық жағдайда сақталатын санитарлық-гигиеналық нормалар мен талаптарға сәйкес келеді.
- Балабақшада балалардың денсаулық жағдайын және балдың өтуін уақтылы бақылайтын медбике жұмыс істейді. тексерулер.
- Барлық балалар балабақшаға түсер алдында терең медициналық тексеруден өтеді, оларда балабақшада сақталатын медициналық карталар жасалады.
- Барлық педагогтармен және техникалық қызметкерлермен сабақтарда да, күнделікті өмірде де қауіпсіздік ережелерін сақтау бойынша жүйелі түрде нұсқамалар жүргізіледі.

Жыл сайын оқу жылының басында бір жылға сауықтыру сабақтарының жоспары жасалады:

1. Таңертеңгі гимнастика / жыл бойы күнделікті/
2. Ұйқыдан кейінгі гимнастика қатаюдың жұмсақ түрлерімен: жалаң аяқпен қырлы тақтада жүру, ұйқыға дейін және одан кейін ауа ванналарын қабылдау./ жыл бойы күн сайын /
3. Тыныс алу гимнастикасы ересек, мектепалды топтар
4. Нүкте массажы ересек топ / ЖРА көтеру кезеңінде/

5. Дене шынықтыру сабақтары / аптасына 3 рет/
6. Витаминдеу: шырындар, сусындар, дәрумендер / жаз мезгілінде күнделікті /
7. Жалпақ табанның алдын алу / күнделікті/
8. Балалардың дене бітімінің алдын алу /күнделікті /
9. Шынығу сәттері / күнделікті/
10. Қозғалыс ойындары / күнделікті/
11. Серуендеу / күнделікті/
12. Ата-аналармен жыл бойы сауықтыру іс-шараларының алдын алу бойынша жұмыс.

Ұйымдастырылған қозғалыс белсенділігінің негізгі формасы-дене шынықтыру сабақтары. Олардың екеуі үйде, біреуі серуендеуде өткізіледі. ДШ нұсқаушылары Вербова А. В. және Байтекова З. Б. біліктілік талаптарына сәйкес келетін арнайы педагогикалық білімі бар, дене дайындығын ескере отырып, балаларға сараланған тәсілді қамтамасыз етеді; дене белсенділігін арттырудың арнайы әдістерін қолданады, жоғары мотор тығыздығына және білім беру қызметінің жақсы жаттығу әсеріне қол жеткізеді. Жалпы, дене шынықтыру-сауықтыру жұмысы мектеп жасына дейінгі балалардың дене қасиеттерін, дене белсенділігін дамытуға және дене шынықтыруды орнатуға, ағзаның қорғаныш қасиеттерін нығайтуға, тәрбиеленушілермен профилактикалық және түзету жұмыстарын ұйымдастыруға бағытталған.

2020-2023 оқу жылындағы сырқаттанушылық пен сабаққа қатысуды талдау.

2022 жылғы қыркүйекке арналған денсаулық топтары бойынша көрсеткіштер

Жылы	Балалардың барлығы	1 денсаулық тобы	2 денсаулық тобы	3 денсаулық тобы	4 денсаулық тобы
2020-2021	283	233 (80%)	49 (20%)	1(1%)	-
2021-2022	280	233 (80%)	46 (20%)	1(1%)	-
Динамикасы	- 3	-	-	-	-
2022-2023	269	230 (86%)	37 (13%)	2(1%)	
Динамикасы	-11	+6	-7	-1	-

Кестеге сәйкес, 2022-2023 оқу жылының қыркүйек айындағы тізімдік құрамы 269 баланы құрайды (өткен жылмен салыстырғанда 11 балаға аз). Оның ішінде бірінші денсаулық тобы бар балалардың 86% - ы (6% - ға артық), екінші денсаулық тобы бар балалардың 13% - ы (7% - ға аз) өткен оқу жылымен салыстырғанда. Денсаулықтың 2 тобына мынадай аурулары бар балалар жатады: ЖРВ, ЖРВ және ОЖЖ тарапынан басқа да бұзылулар, сондай-ақ денсаулықтың екінші тобына фтизиатрда «Д» есебінде тұрғандар жатады. Ағымды жылында 3 денсаулық тобы бар екі бала бар: Альмуханов С – церебральды сал ауруы, балалық шақтағы мүгедек және Хасенов А-ОЖЖ зақымдануы, гидроцефалия. Екінші және үшінші денсаулық тобы бар балалардың деректері оқу жылы ішінде түзету сабақтары үшін ДШ нұсқаушысына және педагог – психолог пен логопедке берілді.

Жалпы, оқу жылының басындағы балалардың денсаулық жағдайының көрсеткіші жақсы жаққа өзгерді, теріс динамика байқалмайды.

Жағдайлардың саны бойынша балалардың аурушаңдығын салыстырмалы талдау

Аурулар	2020-2021	2021-2022	динамикасы	2022-2023	динамикасы
ЖРА	348	970	+622	1026	+56
Бронхит	11	48	+28	49	-
Пневмония	2	5	+3	5	-
Ангина	3	17	+14	11	-6
Басқалары	402 (из них 3 Covid)	643	+241	613	-30
Барлық аурулары	766	1684	+918	1704	+20

Кестеге сәйкес, 2021-2022 жылдардағы сырқаттанушылықтың саны алдыңғы оқу жылымен салыстырғанда 918 жағдайға өскенін көруге болады. Бұл 2020-2021 оқу жылында балабақша коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты карантин режимінде жұмыс істегеніне байланысты(кезекші топтар, топтарға 15 баладан артық емес, күшейтілген дез.режим, желдету, кварцтау және т.б.), яғни топтардың толтырылуы минималды болды.

2022-2023 жылдардағы жалпы сырқаттанушылық саны өткен оқу жылымен салыстырғанда (+20) шамалы өсті. ЖРА және ЖРВИ ауруы 56 жағдайға өсті.

2022-2023 оқу жылындағы сырқаттанушылықты талдау

Айлары	Тізім құрамы	б/б жоспары	б/б фактісі	жоқтар	сырқаттар						Барлық сырқаттал 1 бала үшін сырқаттануы	А күндер жалпы босатқан күндер	Басқа себептер	Демалыс			
					ЖРВИ	ангина	пневмония	бронхит	Грипп/ фарингит	Басқа сырқаттар							
IX	269	5301	2789	2512	113	2	0	2	55	18	190	5	2118	6	107	3	287
X	279	5345	3073	2272	107	3	2	2	36	22	172	3	2013	7	115	4	144
XI	278	5663	2907	2756	122	1	0	6	49	20	198	3	2375	9	338	12	43
XII	269	5616	2968	2648	109	1	1	4	40	12	167	3	2074	8	537	19	37
I	277	5346	2768	2578	114	2	0	2	59	31	208	4	2190	8	322	12	66
II	281	5514	3036	2478	129	0	0	7	51	16	203	4	1645	8	292	10	57
III	282	5264	3288	1976	121	1	0	5	56	16	200	4	1859	7	81	3	36
IV	285	5587	3570	2017	113	0	0	9	55	26	203	4	1857	7	112	4	48
V	296	5669	3643	2026	98	1	1	9	42	12	163	3	1745	6	177	6	75

2022-2023 оқу жылына арналған сырқаттанушылықты жалпы талдауға сәйкес, жоғары сырқаттанушылық бірінші жартыжылдықтың қыркүйегіне (190 жағдай) келеді, өйткені ерте топта және екі кіші топта бейімделу кезеңі басталғандықтан, қазан айында сырқаттанушылық төмендеді. Қараша айында вирустық инфекциялардың маусымдық аурулары басталғандықтан, ол аздап өсті. Қаңтар айында ауру желтоқсанмен салыстырғанда қайтадан өсті, өйткені балабақшада желшешек ауруы басталды. Бұл ауру өте жұқпалы болғандықтан, ауру ақпан айынан сәуір айына дейін шамалы және біртіндеп төмендеді, ал мамырда 163 жағдайға дейін төмендеді.

Балабақшада жүйеде вирустық инфекцияларға тұрақты иммунитетті дамытатын балалардағы суық тиюді азайту үшін профилактикалық шаралар жүргізіледі. Сондай-ақ ұйымда коронавирустық инфекцияның алдын алу бойынша эпидемияға қарсы іс-шаралардың кешенді жоспары қосымша енгізілді.

Өткізілетін шаралар:

- Ата-аналардың сауалнамасы мен термометриясы бар таңертеңгі сүзгіні өткізу.
- Дез режимін сақтау.
- Барлық топтық үй-жайларды кварцтау.
- Қатайту іс-шараларын тұрақты өткізу, ауа-жылу режимін сақтау.
- Жыл бойы" С " үшінші тағамды витаминдеу.
- Қыста пияз мен сарымсақты қолданатын тағамдарды диетаға қосу.
- Ата-аналармен және балабақша қызметкерлерімен жұмыс.
- Маска, қолғап режимдері

2020-2021 оқу жылындағы сабаққа қатысуды талдау %

№	Жас тобы	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан	қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	Барлығы
1	Ерте жас	79%	53%	57%	49%	49%	43%	51%	51%	53%	54%
2.	Кіші «А»	56%	46%	56%	46%	40%	45%	54%	49%	62%	50%
3	Кіші «Б»	41%	25%	30%	30%	37%	39%	42%	44%	48%	37%
4.	Ортаңғы «А»	57%	73%	51%	52%	57%	55%	62%	62%	64%	59%
5	Ортаңғы «Б»	45%	58%	51%	45%	41%	58%	51%	60%	55%	52%
6.	Ересек «А»	70%	56%	63%	71%	70%	72%	73%	83%	81%	71%
7.	Ересек «Б»	56%	69%	56%	61%	58%	56%	79%	75%	62%	64%
8	Мект «А»	64%	73%	56%	56%	62%	68%	79%	86%	85%	70%
9	Мект «Б»	49%	62%	47%	51%	53%	55%	65%	65%	71%	58%
10	Мект «В»	55%	55%	49%	61%	43%	53%	55%	58%	58%	53%
Барлығы :		47%	57%	52%	52%	51%	55%	62%	63%	64%	56%

- қатысуы жоғары

- қатысуы төмен

2022-2023 оқу жылындағы сабаққа қатысуды талдауға сәйкес келесі қорытынды жасауға болады: ересек "а (71%) тобындағы және мектепалды «А» тобындағы (70%) балабақшадағы ең жоғары сабаққа қатысу. Ең төменгі «в» балабақшасына келушілер саны 37% құрайды. Орташа алғанда, бүкіл балабақшаға келушілер саны өткен жылдағыдай 47% құрайды.

Талдау мәліметтері бойынша қыркүйек айында келушілердің аз екендігі байқалады. Қарашадан қаңтарға дейін сабаққа қатысу азаяды (бұл бейімделу кезеңі, вирустық аурулардың өршуі, белсенді күндердің болуы). Ақпан айынан бастап сабаққа қатысу 62% - ға дейін өседі және тұрақты болып қалады.

2022 – 2023 оқу жылында сырқаттанушылықты % - бен талдау

№	Жас тобы	қыркүйек	қазан	қараша	желтоқсан	қаңтар	ақпан	наурыз	сәуір	мамыр	Барлығы
1.	Ерте	0%	30%	39%	47%	44%	53%	43%	45%	44%	38%

	жас								%		
2.	Кіші «А»	44%	52%	40%	45%	44%	42%	44%	49%	36%	44%
3.	Кіші «Б»	52%	69%	46%	65%	59%	58%	57%	53%	49%	56%
4.	Ортаңғы «А»	39%	23%	39%	33%	34%	39%	36%	36%	34%	35%
5.	Ортаңғы «Б»	54%	33%	40%	43%	52%	36%	44%	33%	42%	42%
6.	Ересек «А»	29%	42%	32%	20%	25%	23%	25%	16%	14%	25%
7.	Ересек «Б»	36%	25%	38%	29%	35%	33%	19%	22%	29%	30%
8.	Мектеп «А»	30%	24%	37%	37%	33%	29%	21%	12%	11%	26%
9.	Мектеп «Б»	46%	34%	41%	37%	38%	39%	32%	32%	19%	35%
10.	Мектеп «В»	40%	39%	43%	24%	47%	38%	32%	38%	35%	37%
Барлығы:		40%	37%	36%	38%	41%	37%	35%	33%	31%	36%

- сырқаттануы жоғары

- сырқаттануы төмен

Әр жас тобының аурушандығы туралы деректерді талдағаннан кейін келесі қорытынды жасауға болады: Кіші «Б» тобындағы бүкіл балабақшадағы ең жоғары ауру - 56% және кіші «А» тобында – 44% топтар. Мектепалды «А» - дағы ең төменгі сырқаттанушылық - 26% және ересек «А» – 25%, ересек «Б» тобында-30%. Барлық басқа топтарда зоб ауруы салыстырмалы түрде тұрақты және бір деңгейде (35 – 38%).

Балабақша бойынша орташа сырқаттанушылық өткен жылдағыдай 36% құрайды. Қазан-желтоқсан айлары аралығында жүргізілетін профилактикалық іс-шаралар есебінен сырқаттанушылық азаяды. Қаңтар айында варикелла зостерінің өршуіне байланысты. Ақпаннан мамырға дейін балабақшадағы ауру 10% - ға төмендеді.

МДҰ-дағы балалар барған күндер саны

Жылдары	Балалардың барлығы	Балалар топтарында өткізген күндер саны	МДББМ оқу жылындағы жұмыс күндерінің саны	Орташа жылдық балалар саны
2020-2021	283	22893	179	128
2021 - 2022	280	27980	181	154
Динамикасы	(+3)	(+4563)	(+2)	(+26)
2020-2021	279	28042	181	156
Динамикасы	(-1)	(+62)	-	(+2)

Кестеге сәйкес, 2022-2023 оқу жылында балалардың іс жүзінде топтарда өткізген күндерінің саны, сондай-ақ жұмысшылар саны алдыңғы 2019-2020 оқу жылымен салыстырғанда алдыңғы 2021-2022 оқу жылымен салыстырғанда балалардың орташа жылдық сабаққа қатысуы (2 күнге) шамалы өскені (62 д/күнге) байқалады күндер өзгерген жоқ және орташа жылдық тізім құрамы өзгеріссіз қалды.

Балалар өткізіп алған күндер саны

Жылдары	Балалардың барлығы	Саны өткізіп алған күндер балалар	Аурулар бойынша өткізіп алған	Демалыс	Басқа себептермен өткізіп алған	Ауру бойынша 1 баланың өткізіп алғаны
2020-2021	283	26547	6944	18673	670	50
2021-2022	280	22156	17594	2557	2005	64
Динамикасы	(+3)	(-4391)	(+10650)	(-16116)	(+1335)	(+14)
2022-2023	279	21263	18380	793	2081	66
Динамикасы	(-1)	(-893)	(+786)	(-1764)	(+76)	(+2)

Осы кестелерді талдағаннан кейін келесі қорытындылар жасауға болады: 2020-2021 оқу жылынан бастап ауру бойынша, оның ішінде басқа себептер бойынша өткізіп алған б/күндер санының едәуір өсуі байқалады, өйткені 2020-2021 жж. 2022-2023 оқу жылында ауру және басқа себептер бойынша өткізіп алған күндер саны аздап өсті, демалыстар саны айтарлықтай төмендеді.

Қорытынды: балабақшаның негізгі міндеттерінің бірі-денсаулықты сақтау және нығайту, сондай-ақ балалардың жас ерекшеліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, олардың толық физикалық дамуы.

Жыл бойы денсаулықты нығайтуға бағытталған профилактикалық іс-шаралар (витаминдеу, қатаю, сауықтыру рәсімдері) жүргізіледі. Профилактикалық іс-шараларды, физикалық жаттығуларды, серуендеуді кешенді және жүйелі түрде жүргізу, жұмсақ режим баланың денесін жедел аурудан кейін тез қалпына келтіруге және қайталанудың алдын алуға, ағзаның инфекцияларға және қоршаған ортаның қолайсыз факторларына жалпы төзімділігін арттыруға қажетті жағдайларды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Тәртіп, дұрыс теңдестірілген тамақтану, сауықтыру іс – шаралары, дене жаттығулары – бұл баланың үйлесімді дамуы үшін "іргетас" және біздің балабақша базасындағы міндетіміз барлық мүмкін әдістерді мүмкіндігінше қолдану.

Эпидемияға қарсы жұмысты ұйымдастыруға ерекше назар аударылады.

Жұқпалы аурулардың енгізілуіне және таралуына қарсы күрес белгіленген санитариялық-эпидемиологиялық қағидаларға сәйкес жүргізіледі. Оқу жылының барлық кезеңінде келесі іс-шаралар өткізілді:

– арнайы журналда міндетті түрде белгіленіп, балабақша тәрбиеленушілерінің таңертеңгі сүзгісін міндетті түрде күнделікті өткізу.

– барлық топтық үй-жайларды, сондай-ақ балабақшаның басқа да үй-жайларын кварцтау, арнайы журналда белгісі бар қатаң кесте бойынша желдету.

- дез құралдарымен дымқыл тазалау, күніне 1 рет, сондай-ақ дез.учаскедегі шағын нысандарды өңдеу (маусым бойынша)

- қатайту іс-шараларының өткізілуін бақылау

- сүлгілер, алжапқыштар, майлықтар, төсек-орын кестеге сәйкес немесе ластанған кезде өзгереді.

Қызметкерлер мен ата – аналар арасында санитарлық-гигиеналық білімді насихаттауға маңызды орын беріледі. Санитарлық – ағарту жұмыстарының құралдары әртүрлі: дәрістер, әңгімелер, санбюллеттер...

Өсіп келе жатқан организм үшін дұрыс теңдестірілген тамақтану маңызды рөл атқарады.

Балалардың тамақтануын ұйымдастыру

Балабақшада тамақтануды ұйымдастыру процесі тамақтану бойынша нормативтік және әдістемелік құжаттарға негізделген. Негізгі құжат «мектепке дейінгі ұйымдар мен балалар үйлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 17 тамыздағы № 615 бұйрығы болып табылады (өзгерістер мен толықтырулармен 2021.07.09 № ҚР ДСМ-59)

Рационалды тамақтану-бұл балалардың денсаулығының кепілі, олардың физикалық және жүйке-психикалық дамуын қалыптастырады.

Тамақтануды ұйымдастыруды 2011 жылы балалар тағамын ұйымдастыру бойынша курстардан өткен диетист М.В. Санина жүзеге асырады.

Балабақшада балалардың 12 сағаттық тұруына сәйкес күніне төрт рет тамақтану.

Ас блогында барлық қажетті технологиялық жабдықтар бар, барлығы жұмыс күйінде. Тез бұзылатын тағамдарды сақтау үшін тоңазытқыш шкафтар бар, онда әртүрлі тағам түрлерін сақтауға арналған орындар бар. Сақтау шарттары мен өткізу мерзімдері «тез бұзылатын тамақ өнімдерін сақтау шарттары мен өткізу мерзімдеріне қойылатын санитариялық – гигиеналық талаптар» бойынша орындалады.

Азық-түлік өнімдерін сатып алу ҚР 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V ҚРЗ «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңына (өзгерістер мен толықтырулармен 27.02.2017 № 49-VI, 26.12.2018 № 202-VI, 18.03.2019 № 237-VI) сәйкес сертификаттар болған кезде жүзеге асырылады.

Өнімдер мәзірге сәйкес қойылады. Тағамдардың алуан түрлілігіне азық-түлік ассортиментін кеңейту және тағамның әртүрлі нұсқаларын дайындау арқылы қол жеткізіледі. Жыл бойы суық сусындарды аскорбин қышқылымен жасанды Дәрумендеу жүргізіледі. Жазда табиғи шырындар беріледі.

Қызметкерлерді тамақтандыру балабақшада, тағамның шығыны мен өнімнің шығыны көрсетілген мәзірге сәйкес жүзеге асырылады. Тамақтану үшін төлем қызметкердің өтініші негізінде жалақыдан шегеріле отырып жүргізіледі.

Тамақтан улану, сапасыз тағаммен байланысты ішек аурулары тіркелген жоқ.

Балабақшадағы бір балаға тамақтану құны орта есеппен 865, балабақшада 830 теңгені құрайды.

"Тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру

"Тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңына іске асыруға бағытталған іс-шаралар

Тіл мәдениетін арттыру және тілдік капиталды дамыту мақсатында "Павлодар қ. №3 бөбекжай-мектепке дейінгі эконоорталық" КМҚК-да "Тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленіп, іске асырылуда.

Балабақшада мектеп жасына дейінгі балаларды өз халқының қазақ тілі мен мәдениетіне баулу бойынша жұмыстар жоспарлы түрде жүргізілуде. Жылдық жоспарда "Тілдер туралы" Заңды орындау бойынша іс-шаралар әзірленді, тиісінше "Тілдер туралы" Заңды іске асырудың жылдық жоспарына сәйкес өткізілетін іс-шаралар жоспарланды.

Балалармен жұмыс:

- Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған "Ана тілі күні"
- Мерекелерді дайындауда қазақ тіліндегі өлеңдер мен әндерді үйрену - " Білім күні, Тілдер күні, жаңа жыл, 8 наурыз, Наурыз,"
- "Қайырлы таң" акциясы / эмоциялар стенді/
- Зияткерлік ойын "Білім емес, үйірлік емес пе?"
- "Ойнау, үйрену, өсу!" ұлттық ойындармен таныстыру
- Қазақ тілінің білгірлері " Сен білесің бе?" мектеп жасына дейінгі балалар үшін
- Қазақ тілін оқыту бойынша мектепалды топтарда педагогикалық мониторинг жүргізу

Педагогтармен жұмыс:

- Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған "Өлкетану" вариативті компонент бағдарламасымен жұмыс істеу бойынша ұсыныстар
- "Қайырлы таң" акциясы
- Қазақ тілін үйренуге арналған практикалық кеңестер
- Шығармашылық қонақ бөлмесі: "ертегілер әлеміне саяхат" / сахналау/
- Педагогтардың қазақ тілін үйренуі бойынша жұмыс қорытындысы. Педагогтардың тілді білу деңгейін мониторингілеу.
- Әңгіме: "халық фольклорымен танысу-ертегілер, мақал-мәтелдер, мақал-мәтелдер, әндер, ойындар"
- Викторина " біз қазақ тілінде сөйлейміз-Білсең, көрсет!"
- Байырғы емес ұлт педагогтарымен "қазақ тілінде сөйлейміз" сауалнамасы

Ата-аналармен жұмыс

- Ата-аналарға арналған стендті екі тілде безендіру
- Мектеп жасына дейінгі балалардың қазақ тілін үйренуі бойынша ата-аналарға арналған ұсынымдар
- "Мемлекеттік тілді үйренеміз және балаға тілді үйренуге қалай көмектесуге болады" консультациясы

Мерекелер мен ойын-сауық:

- Білім күні!
- "Өзге тілінің барын біл-өз тіліңді құрметте" тілдер күні
- Республика күні
- Тәуелсіздік күні (тақырыптық әңгіме)
- Наурыз мейрамы

Балабақша педагогтары «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру шеңберінде өсіп кележатқан ұрпақты патриоттық тәрбиелеу бойынша жоспарлы және жүйелі жұмыс жүргізуде.

"Рухани жаңғыру" бағдарламасы туған жеріне, оның мәдениетіне, қазақ халқының салт-дәстүрлеріне деген сүйіспеншілігімен көрсетілген патриоттық бағытты айқындайды. Біздің Республикамыздың өркендеген, бәсекеге қабілетті елге айналуы үшін біз өскелең ұрпаққа – тарихи дәстүрлерге, Туған жер мәдениетіне, рухани мәдениетке құрмет көрсетуге тәрбиелеуіміз керек.

Біздің мектепке дейінгі білім беру мекемесінде біз патриоттық тәрбие бойынша жұмыс түрлерін әртараптандыруға тырысамыз: тақырыптық сабақтар, туған қала аумағындағы экскурсиялар, бос уақыт, патриоттық мерекелер, балалар жұмыстарының көрмелері, спорттық мерекелер, балалар жобалары, конкурстарға қатысу, театрландырылған қойылымдар. Балабақша топтарында шағын мұражайлар ұйымдастырылған.

5 жастан асқан балаларға арналған вариативті компоненті " Өлкетану " бағдарламасы мектеп жасына дейінгі балаларда өз отбасына, ауылына, туған өлкенің табиғаты мен мәдениетіне рухани-адамгершілік, патриоттық қатынасты қалыптастырады. Осы курстың сабақтарында тәрбиеленушілерге "Мәңгілік Ел" жалпыұлттық идеясын және "Туған жер" жобасын іске асыру контекстінде дәстүрлі халық мәдениеті элементтерін интеграциялау арқылы өз елінің азаматтары ретінде олардың маңыздылығы, басқа ұлттардың, әлеуметтік топтардың адамдарына төзімділік туралы түсінік беріледі.

"Рухани жаңғыру"бағдарламасы бойынша іс-шаралар

- ✓ Челлендж " Менің туым-менің Отаным!"
- ✓ ҚР Тәуелсіздік күніне арналған " Қазақстан-біздің орталық үйіміз!»
- ✓ "Халық достығы күні" ойын-сауық
  - "Халықтар достығы күні "ойын-сауық
  - "Мен Отанымды қорғаймын"суреттер көрмесі
- ✓ "Отан қорғаушылар-еліміздің мақтанышы" танымдық-патриоттық сағаты
- ✓ "Жеңіс күні" музыкалық сағаты
- ✓ Көңілді бастаулар " Егер достық үлкен болса, Отан мықты болады!»
- ✓ "Біздің жүрегіміздегі жады" челленджи

Қызметкерлердің қазақ тілін үйренуі

Жылдары	Қызметкерлердің барлығы	Педагогический персонал		Тех қызметкерлері	
		Количество педагогов	Үйірмеге қатысатын саны	Тех қызметкерлер саны	Үйірмеге қатысатын саны
2020-2021	62	31	13	31	7
2021-2022	63	31	13	32	7
<i>Динамикасы</i>	<i>+1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>+1</i>	<i>-</i>
2022-2023	58	31	13	27	7
<i>Динамикасы</i>	<i>-5</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-5</i>	<i>-</i>

Балабақша қызметкерлері үшін мемлекеттік тілді оқыту бойынша үйірме ұйымдастырылды.Балабақша қызметкерлерімен қазақ тілін үйрену бойынша "Тілашар" үйірмесі жұмыс істейді. 20 адам қамтылды.

Ж. Х. Мұстафина балабақша қызметкерлерімен мемлекеттік тілді оқыту бойынша перспективалық жоспар әзірледі. Педагогтер мен техникалық қызметкерлер грамматиканы, лексиканы меңгереді, сөздік қорын толықтырады және үйлесімді сөйлеуді қалыптастырады. Бірақ, сонымен бірге, барлық қызметкерлер сөйлемдегі сөз тәртібін сақтай отырып, қойылған сұрақтарға жауап бере алмайтынын, түсінетінін және жауап бере алмайтынын атап өткім келеді. Сондықтан сабақта алған білімдерін күнделікті өмірге одан әрі енгізе отырып, мемлекеттік тілді оқыту бойынша сабақтарды жалғастыру қажет.

Балаларға мемлекеттік тілді оқытуға арналған жағдайлар

Балабақшада қазақ тілін оқыту Қазақстан Республикасының міндетті мемлекеттік оқыту стандартына сәйкес жүргізіледі және ана тілінің базалық құндылықтарын меңгерген, мемлекеттік және басқа тілдерде әлеуметтік-мәдени өзара іс-қимылға дайын мектепке дейінгі баланың көптілді тұлғасын тәрбиелеуге бағытталған.

Мектеп жасына дейінгі балаларды қазақ тілін оқытуда негізгі мән арнайы ұйымдастырылған сабақтарға беріледі.Қазақ тілі бойынша сабақтар балалардың жас

ерекшеліктерін, психофизикалық ерекшеліктерін және бағдарламалық талаптарды ескере отырып жоспарланады.

Балабақшада өсім көрсеткіштеріне сәйкес жиһазбен жабдықталған қазақ тілі кабинеті жұмыс істейді. Қазақ халқының этномәдениетін бейнелейтін экспонаттары бар шағын мұражай құрылды. Сондай-ақ сабақтар өткізу, азаматтықты қалыптастыру, өз республикасына деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу үшін мемлекеттік тілдегі көрнекі дидактикалық материалдың, көркем және әдістемелік әдебиеттің қажетті мөлшерімен жарақтандырылған. Бірақ 2020-2021 оқу жылында коронавирустық инфекцияның таралуының алдын алуға байланысты карантиндік іс-шараларға байланысты мемлекеттік тілді оқыту бойынша сабақтар эпидемияға қарсы барлық іс-шараларды сақтай отырып, топтық бөлмелерде өткізілгенін атап өткен жөн.

Қазақ тілі мұғалімі Ж. Х. Мұстафинаның кәсіби педагогикалық білімі бар, өз жұмысында "Қазақстан Республикасындағы білім туралы Заң", "Тіл туралы Заң", "Қазақстан Республикасының Конституциясы" Мемлекеттік тілді оқытуды регламенттейтін нормативтік құжаттарды, мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпы білім беру стандартын басшылыққа алады.

Мектепалды даярлық топтарында мемлекеттік тілді оқыту бойынша бағдарламаны игеру сапасының мониторингі

Оқу жылы	Жоғары деңгей	Орташа деңгей	Төмен деңгей
2020-2021	24%	69%	7%
2021-2022	22%	74%	4%
Динамикасы	-2%	+5%	-3%
2022-2023	46%	49%	5%
Динамикасы	+24%	-25%	+1%

Балалардың қазақ тілін үйрену бойынша білімдерін талдай отырып, бақылау нәтижелері үлгілік оқу бағдарламасының талаптарына сәйкес келетінін атап өтуге болады.

Мектеп жасына дейінгі топтардың қазақ тілін үйренуі бойынша балалардың бағдарламаны меңгеруін бақылау

Топ	Ортаңғы	Ересек	Мектепалды
2020-2021	93%	97%	93%
2021-2022	-	97%	96%
Динамикасы	-	-	+3%
2022-2023	94%	81%	95%
Динамикасы	+1%	-16%	-1%

- 2020-2021 ж/ж аға топтарында 2019-2020 оқу жылымен салыстырғанда балалардың бағдарламалық материалды меңгеру пайызы +4% - ға өсті.
- мектепалды даярлық топтарында балалардың бағдарламалық материалды игеру пайызы 2020-2021 оқу жылында 2019-2021 жылдармен салыстырғанда 7% - ға төмендеді, бұл балабақшаның коронавирустық инфекцияның таралуына жол бермеуге байланысты карантин режимінде және кезекші топтарда жұмыс істеуіне және соның салдарынан балалардың балабақшаға баруы тұрақты емес.
- 2021-2022 оқу жылында орта топ болған жоқ. Аға топ бір болды және қазақ тілін меңгеру пайызы 97% құрады, бұл 2020-2021 оқу жылымен салыстырғанда өзгеріссіз қалды. Мектепалды даярлық топтарында балалардың бағдарламалық материалды игеру пайызы 3% - ға артып, 96% - құрады.
- 2022-2023 оқу жылында барлығы 286 тәрбиеленуші тексерілді. 2021-2022 оқу жылымен салыстырғанда мектепалды топтарда бағдарламалық материалды

игеру пайызы 1% - ға, аға гуптарда 16% - ға, орта топтарда 1% - ға төмендеді. Бағдарламалық материалды игеру мониторингінің нәтижелері барлық жас топтарындағы балалар материалды 90% жоғары деңгейде меңгергенін көрсетті (нәтижелер кестелерде көрсетілген). Жалпы алғанда, әр жас тобында жоғары және орта деңгейдегі өсу динамикасы көрінеді.

Қорытынды: мектепке дейінгі білім беру мекемесінің тәрбиеленушілерінің білім беру бағыттары мен дағдыларды дамыту бойынша білім беру бағдарламаларын игеру мониторингінің нәтижелері балалардың дамуының орташа деңгейін көрсетеді. Жалпы, бақтың барлық жас топтары бойынша қорытынды мониторинг нәтижелері Дағдылар мен дағдыларды дамытудың орташа деңгейінен жоғары-90%.

Мемлекеттік рәміздердің болуы және 2 тілдегі көрнекі ақпарат

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін насихаттау және қолдану жөніндегі жұмыста бөбекжай - бақша басшылыққа алынады:

- ҚР Конституциясымен;
  - "Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 1996 жылғы 24 қаңтардағы №2797 Жарлығымен;
  - ҚР Мемлекеттік Туын, Мемлекеттік Елтаңбасын және олардың бейнелерін, сондай-ақ 2007 жылғы 2 қазандағы ҚР Мемлекеттік Гимнінің мәтінін орналастыру ережесі
  - Білім беру ұйымдарында салтанатты іс-шараларды өткізу кезінде ҚР Мемлекеттік рәміздерін қолдану рәсімі туралы 2005 жылғы 9 сәуірдегі № 227 ереже.
- Жоғарыда көрсетілгендерге байланысты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану және насихаттау кезінде мектепте мынадай іс шаралар өткізілді:
1. Мемлекеттік рәміздердің бір деңгейлі орналасуын, сондай-ақ олардың кезектілігін сақтау: Ту, Елтаңба, Әнұран.
  2. Басшының кабинетінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасының сол жағында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы орналастырылған. Орталық залда мемлекеттік рәміздердің бір деңгейлі орналасуы мен кезектілігі: Қазақстан Республикасының Туы, Елтаңбасы, Әнұраны сақталған стенд ресімделді. Ғимаратқа орталық кіреберістің күнқағарында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы орналасқан.
  3. Дәліздер мен топтардағы стендтік ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде ұсынылған.
  4. Іс жүргізу екі тілділікті сақтай отырып жүргізіледі.

Мемлекеттік тілдегі мерзімді басылымдар және олардың балабақшада алынатын мерзімді басылымдардың жалпы санындағы үлесі

Жылдары	Балабақшада алынған мерзімді басылымдардың жалпы саны	Оның ішінде мемлекеттік тілде
2020-2021	18	11(61%)
2021-2022	18	11(61%)
Динамикасы	тұрақты	тұрақты
2022-2023	18	11(61%)
Динамикасы	тұрақты	тұрақты

Мектепке дейінгі мекеме медициналық-педагогикалық персоналға көмектесу үшін мерзімді баспасөз мен арнайы әдебиеттердің жеткілікті мөлшерін береді. Қазақ тіліндегі баспа басылымдарына жазылу жүргізілуде: "Балдырған", "Отбасыжәнебалабақша", "мектепке дейінгі тәрбие мен оқу", "Бала мен балабақша", "Бала би", "Ертегілер елінде", "Қызықты психология", "Әділкер", "Кәсіптік қазақ тілі" журналдары, "мектепке дейінгі білім

тәрбие әділдігі", "Бала тәрбиесі", "Қазақстан мұғалімі", "Ұстаздар", "Тілашар", "SARYARQASAMALY" газеттері.

"Білім туралы" ҚР Заңын іске асыру

Мектепке дейінгі ұйым мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпы білім беру стандартына; мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарына; мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес тәрбие – білім беру жұмысын жүзеге асырады.

Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес мектепке дейінгі ұйым өз қызметін келесі кезеңдер бойынша ұйымдастырады:

- 1 қыркүйектен 31 мамырға дейін-оқу жылы (үлгілік бағдарламаның мазмұнын игеру кезеңі);
- 1 маусымнан 31 тамызға дейін-жазғы сауықтыру кезеңі;
- жыл сайын 1 тамызға дейін-мектеп жасына толған Тәрбиеленушілерді мектепке дейінгі ұйымнан шығару жүзеге асырылады;
- ағымдағы жылдың 1-31 тамыз аралығында-тәрбиеленушілерді бір жас тобынан екіншісіне ауыстыру жүзеге асырылады.
- Білім беру процесі сәйкес жүзеге асырылады:
- перспективалық жоспарға;
- циклограмма;
- тәрбиеленушілердің жетістіктеріне мониторинг жасау (бастапқы, аралық, қорытынды).

Перспективалық жоспарды жас тобында жұмыс істейтін тәрбиешілер мен педагогтар (қазақ тілі мұғалімі, музыка жетекшісі, дене шынықтыру нұсқаушысы) оқу жылы басталғанға дейінгі әрбір айға жасайды.

Перспективалық жоспарда балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, оларды тәрбиелеу, оқыту және дамыту бойынша білім беру міндеттерін міндетті түрде орындау көзделеді.

Білім беру процесінің сапасын қамтамасыз ету мақсатында педагог перспективалық жоспарға сәйкес циклограмма жасайды.

Циклограмма әр аптаға арналған перспективалық жоспарға сәйкес жасалады, ол балаларды қабылдаудан, ұйымдастырылған оқу іс-әрекетін жүргізуден, серуендеуден, күндізгі ұйқыдан және балалардың үйге кетуінен бастап барлық режимдік процестердің орындалуын қамтамасыз етеді.

Циклограмманың құрылымы күн тәртібіне сәйкес құрылады.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын іске асыру білім беру бағдарламалары, баламалы бағдарламаларды, Заманауи педагогикалық технологиялар мен әдістемелерді енгізу арқылы жүзеге асырылады.

Инновациялық педагогикалық технологиялар.

Балабақша мұғалімдері білім беру процесінде келесі білім беру технологияларын жүзеге асырады:

- ✓ STEM білімі (eSTEAM әдістемесі)
- ✓ Фребельдің дидактикалық жүйесі
- ✓ Жас Эколог С.Н.Николаева
- ✓ Сауықтыру технологиялары;
- ✓ ТРИЗ технологиясы;
- ✓ Көрнекі модельдеу технологиясы, Жоба әдісі;
- ✓ Тәжірибелік-эксперименттік қызмет
- ✓ Геокешинг
- ✓ Глайдинг-технологиясы
- ✓ Тимбилдинг
- ✓ Кейс-технологиясы
- ✓ Экологика
- ✓ Гидропоника
- ✓ Логоритмикамен ертегі терапиясы
- ✓ Экотеатр
- ✓ Дьениш Блоктары
- ✓ Кюизенер технологиясы
- ✓ Эко-квест технологиясы
- ✓ Лепбук технологиясы
- ✓ Қарбыз технологиясы
- ✓ Проблемалық диалог технологиясы
- ✓ Қағаз-пластик технологиясы
- ✓ Оркестрлік аспаптар технологиясы

Инновациялық педагогикалық технологиялар бойынша тәрбиешілер жұмысының тиімділігі педагогтардың тәжірибесі мен мүдделеріне байланысты құрылады

№	Атауы	Авторы	Жас тобы
1	STEM білімі (eSTEAM әдістемесі)	Альфонси Д.	Барлық жас топтары
2	Жас Эколог С.Н.Николаева	Николаева С.Н.	Ортаңғы, ересек, мектепалды
3	Фребельдің дидактикалық жүйесі	Ф. Фребель	Барлық жас топтары
4	Сауықтыру технологиялары;	М.Л. Лазарев, М.А. Рунова, О.В. Козырева Филичева Т.Б. Стрельникова А.Н.и др.	Барлық жас топтары
5	ТРИЗ технологиясы;	АльтшуллерГ.С.. (апробированная Строунинг А.М.)	Ересек, мектепалды
6	Көрнекі модельдеу технологиясы, Жоба әдісі;	Д.Дьюи, У. Килпатрик	Мектепалды топтары
7	Тәжірибелік-эксперименттік қызмет	А.С.Обухов А.И.Савенков	Ересек, мектепалды топтары
8	Глайдинг-технологиясы	Минди Милрей	Ересек, мектепалды топтары
9	Тимбилдинг	Элтона Мэйо	Ересек, мектепалды топтары
10	Кейс-технологиясы	Плотников М.В.,Чернявская О.С., Кузнецова Ю.В. (кейс-стади)	Мектепалды топтары

11	Экология		Ересек, мектепалды топтары
12	Гидропоника	Джон Вудворд (1699)	Ересек, мектепалды топтары
13	Логоритмикамен ертегі терапиясы	Железнова А.Е.	Ересек, мектепалды топтары
14	Экотеатр	Маханева М.Д.	Барлық жас топтары
15	Дьениш Блоктары	Золтан Пал Дьениш	Ересек, мектепалды топтары
16	Кюизенер технологиясы	Джордж Кюизенер	Ортаңғы, ересек, мектепалды
17	Эко-квест технологиясы	Берни Додж	Ересек, мектепалды топтары
18	Лепбук технологиясы	Татьяна Пироженко, Автор адаптированной технологии	Барлық жас топтары
19	Қарбыз технологиясы		Ересек топтары
20	Проблемалық диалог технологиясы	Е.Л. Мельникова	Мектепалды топтары
21	Қағаз-пластик технологиясы		Ересек топтары
22	Оркестрлік аспаптар технологиясы		Мектепалды топтары

2022-2023 оқу жылында балабақша педагогтары «Жас эколог» ересек мектеп жасына дейінгі балаларды экологиялық тәрбиелеудің вариативті бағдарламасын сынақтан өткізді. Бұл бағдарламада экологиялық білім беру мен балаларды тәрбиелеуді дамытуға ықпал ететін бірыңғай білім беру бағдарламасын құру мақсатында «жас метеоролог», «профессор Почемучкиннің зертханасы» және «Экотеатр» атты 3 жұмыс бағдарламасының бірлестігі өтті. Сондай-ақ «Жас эколог» жұмыс дәптерлері әзірленді.

«Жас метеоролог» модулі және жоғары және мектепалды топтардың мектеп жасына дейінгі балаларының жеке жұмысына арналған «тәжірибелік – эксперименттік қызмет» модулі.

№	Шаралар	Жүзеге асыру мерзімі	Жауапты
1	Мектепке дейінгі мекемесіне eSTEAM әдістемесін енгізу	Жыл бойы	Барлық топтар
2	«Жас эколог» модульдік вариативтік компоненті бойынша жұмыс бағдарламасын енгізу	Жыл бойы	Ересек, мектепалды топтары
3	Жеке жұмыс дәптерлерін сынақтан өткізу: «Жас метеоролог» модулі «Тәжірибелі зерттеушілік қызметі» модулі		
4	«Экологиялық күндер күнтізбесі» бойынша жұмысты жалғастыру	Жыл бойы	

Балабақшаны дамыту бағдарламасын іске асыру

«Павлодар қ. № 3 сәбилер бақшасы - Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» КМҚК даму тұжырымдамасын іске асыру 2021-2026 жылдарға арналған және балабақша жұмысының негізгі бағыттарын айқындайды. Оны іске асыру бойынша біз экологиялық

білім беруді және балаларды тәрбиелеуді олардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып дамытуға ықпал ететін мектепке дейінгі ұйымның бірыңғай білім беру ортасын құруға ерекше назар аударамыз. Балалардың тәуелсіз іс-әрекетін, әр баланың өз құрдастарымен қарым-қатынас жасауға немесе жеке әрекет етуге мүмкіндік беретін қызығушылықтары

Экологиялық білім беру және балаларды тәрбиелеу бойынша жұмысты жоспарлауды біздің балабақшаның педагогтары келесі бағыттар бойынша жүзеге асырады:

- отбасындағы қарым-қатынастардың ерекшеліктерімен танысу, мектеп жасына дейінгі баланы түсінуге қол жетімді қарапайым ғылыми экологиялық білім жүйесін қалыптастыру,
- табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты дамыту, табиғат үшін және баланың өзі үшін экологиялық сауатты және қауіпсіз бастапқы білім мен дағдыларды қалыптастыру, табиғат әлеміне және тұтастай алғанда қоршаған әлемге адамгершілік, эмоционалды-позитивті, ұқыпты, қамқор болуға тәрбиелеу,
- құндылық бағдарларының бастапқы жүйесін қалыптастыру (өзін табиғаттың бөлігі ретінде қабылдау, адам мен табиғаттың байланысы).

Даму бағдарламасын іске асыру жоспарында тәрбиеленушілермен өзара іс-қимылдың әртүрлі инновациялық нысандары, әдістері мен тәсілдері пайдаланылады. Даму бағдарламасын іске асыру шеңберіндегі бірыңғай білім беру ортасы қол жетімділік, орындылық, эстетика, даму бағыты қағидатын ескере отырып өзгертіледі.

Педагогикалық ұжымның күш-жігері бірыңғай білім беру ортасын құруға, атап айтқанда - материалдық базаны дамытуға, экологиялық білім беру мен мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу міндеттерін ескере отырып, мектепке дейінгі ұйымның жабдықталуы мен жабдықтарын өзгертуге бағытталған. ойын алаңдарын ойын, театрландырылған, Еңбек және танымдық қызметтің көпфункционалды жабдықтарымен жарақтандыру.

Жас және жаңадан келген педагогтермен жұмыс істеуге ерекше орын беріледі. Жұмыс менторинг арқылы, атап айтқанда кеңес беру, өзара қатысу, тұрақты белсенді көмек көрсету арқылы өтеді. Тәлімгер оқу процесіне өзінің бай кәсіби тәжірибесін енгізеді.

Педагогтарды, ата-аналар мен тәрбиеленушілерді ұйымның даму процесіне тарту үшін біз келесі іс-шараларды жүзеге асырдық:

1. Педагогтермен:

«МДҰ экологиялық - білім беру қызметіндегі инновациялық технологиялар» педагогикалық кеңесі, «модульдік ВК арқылы МДҰ-дағы экологиялық-дамытушы орта» семинары, «кейс-технология бойынша жұмыс алгоритмі» шеберлік сабағы, «табысқа жету жолы» тимбилдингі, «Экология» коучингі, «МДҰ-дағы экологиялық-дамытушы орта» коучингі өткізілді, «Жас метеоролог», «профессор Почемучкин зертханасы» және «Экотеатр» вариативтік компонентінің бағдарламасын жаңарту және біріктіру және оны іске асыру үшін инновациялық әдіскердің жетекшілігімен педагог-көшбасшылар арасынан шығармашылық зертхана құрылды. Педагогтар «табиғат сүйгіш Әліппе» жеке жұмысы үшін эко-дәптерлермен «Жас эколог» ВАК әзірледі.

2. Балалармен Экологиялық күндер күнтізбесі бойынша жұмыс. Бұл - экологиялық-музыкалық және спорттық мерекелер, экологиялық акциялар, жобалар, экологиялық апталар.

3. Ата-аналармен

«Қоқысты жерге тастама!» парақшалар жасап тараттық

«Жер – біздің ортақ үйіміз», «Табиғаттағы су айналымы» қабырға газеттері, альбомдар, өлеңдері, жұмбақтары, белгілері, суреттері, суреттері мен иллюстрациялары бар кітаптары, «суды сақта» плакаттар көрмесі

Экологиялық апталар өткізілді

«Біздің өлкеміздің қыстайтын құстары» альбомдары безендірілген

«Менің үй жануарым» әңгімесімен фото - көрме дайындалды

«Балабақшаға өсімдік сыйла», «Кішкентай достарға көмектесейік!» (құстарға арналған тағамдар жасау), «кірпіні құтқар-батареяны дұрыс таста!», «Құс үйін жаса-Құстарға көмектес»

Өткен жылы осы бағыттағы балабақша қызметінің тиімділігін келесі индикаторлардың көмегімен бағалай отырып: байқау, сауалнама, практикалық

тапсырмалар, талдау, әңгімелесу, құжаттаманы зерделеу, сауалнама жүргізу және т. б., біз 2023-2024 оқу жылына арналған жұмыс бағытын анықтадық:

Балабақшада Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды дамыту моделін жаңғырту мақсатында 2023-2024 оқу жылында STEM білім беру арқылы білім беру процесіне – eSTEAM әдістемесін енгізу туралы шешім қабылданды.

eSTEAM білім беру-балаларға STEM құзыреттілігін, шығармашылығын және сыни ойлауын дамытуға көмектесетін тиімді әдіс. Бұл ретте мектепке дейінгі балаларды экологиялық тәрбиелеу саласындағы қамтуды жаңғыртуды көздейтін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды дамыту моделі мынадай қағидаттарға негізделеді:

Экологиялық тәрбиенің жүйелілігі мен үздіксіздігі принципі.

Экологиялық тәрбиені білім берудің басқа салаларымен интеграциялау принципі.

Балалардың жас және жеке ерекшеліктерін есепке алу принципі.

Экологиялық тәрбиенің практикалық бағыты принципі.

Мектепке дейінгі балаларды экологиялық тәрбиелеу саласындағы қамтуды жаңғыртуды көздейтін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды дамыту моделін іске асыру балаларда өзекті экологиялық проблемаларды шешу үшін қажетті экологиялық мәдениетті қалыптастыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Атап айтқанда – іске асыруға қолайлы МДҰ - да балабақша құру жөніндегі жұмысты жалғастыру табиғатты қорғаушы ретінде баланың белсенді позициясын қалыптастыру үшін жағдай жасайтын экологиялық білім беру және мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу міндеттері. Балалардың психофизикалық дамуын, жеке мүмкіндіктері мен бейімділігін ескере отырып, экологиялық тәрбие бойынша жұмыстың жаңа неғұрлым жоғары жетілдірілген деңгейіне көшу үшін оңтайлы жағдайларды қамтамасыз ететін білім беру қатынастарының барлық қатысушыларының белсенді өзара іс-қимылымен тұтас жүйені құру

Келесі арқылы:

Зерттелетін мәселе бойынша ғылыми, ғылыми-әдістемелік әдебиеттерді зерттеу;

eSTEAM білім беруді балабақшаның білім беру процесіне енгізу.

С.Н.Николаева жүйесі бойынша мектеп жасына дейінгі балаларды экологиялық тәрбиелеу бойынша тұрақты жұмыс істейтін тәжірибеге бағытталған семинарды жоспарлау (педагогикалық ұжымның өзгеруінің жоғары пайызына байланысты).

Педагогикалық процестің барлық қатысушыларының шығармашылық және инновациялық ойлауына ықпал ететін орта құру.

Экологиялық білім беруді және балаларды тәрбиелеуді дамытуға бағытталған бөбекжайдың материалдық-техникалық базасын жетілдіру.

Сатып алу арқылы:

«Фребель сыйлықтары» ойын жиынтығы

Дамытушы шығармашылық сабақтарды ұйымдастыруға арналған көпфункционалды модульдік зертхана

«Гидропоника» инновациялық технологиясы бойынша өсімдіктерді өсіруге арналған гидропоникалық жүйе,

Флорариум

«Ботаникалық зертхана» конструкторы

Ашық жылыжай

Балабақша қызметіне оқытудың инновациялық технологияларын қолдана отырып, балалардың экологиялық мәдениетін дамытуға бағытталған тақырыптық Жобаларды, экологиялық акцияларды енгізуді жалғастыру;

Экологиялық білім беру және тәрбие бойынша оқыту семинарларын, курстарын ұйымдастыру және қатысу арқылы балабақша педагогтары мен қызметкерлерінің кадрлық әлеуетін арттыру;

Әр түрлі серіктестермен ынтымақтастықты ұйымдастыру жөніндегі қызмет жүйесін қалыптастыру, экологиялық білім беру және балаларды тәрбиелеу бойынша қатысуға жұртшылықты тарту

Кадрлармен әдістемелік жұмыс

Балабақшадағы тәрбие-білім беру процесі «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007.07.27 №319 Заңына (10.07.2023 № 19-VIII өзгертулер мен толықтырулармен), «Педагогтердің мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI Заңына, Білім және ғылым министрінің бұйрығына сәйкес салынуда. «Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын іске асыру 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 2022.09.09 №394 өзгерістер мен толықтырулармен мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары көмегімен жүзеге асырылады)

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы балалардың жасына және жеке мүмкіндіктеріне сәйкес рухани-адамгершілік құндылықтарын, білімін, іскерлігі мен дағдыларын қалыптастыруға, «Мәңгілік» жалпыұлттық идеясына негізделген жалпыадамзаттық құндылықтарды, патриотизм мен толеранттылықты тәрбиелеуге, сондай-ақ әлеуметтік-психологиялық, жеке, ерікті, физикалық және интеллектуалдық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған балаларды мектепке дайындау.

Балабақша жұмысындағы әдістемелік қолдаудың тиімді жүйесі-бұл білім беру сапасын арттыруға және педагогтердің кәсіби дамуына бағытталған жүйе. Ол жүйелілік, үздіксіздік және тиімділік принциптеріне негізделген. Бұл дегеніміз, ол балабақшадағы педагогтің бүкіл жұмыс кезеңінде білім беру, тәрбие және басқаруды қоса алғанда, балабақша қызметінің барлық бағыттарын қамтиды.

Нәтижесінде білім беру сапасы мен педагогтардың кәсіби дамуы артады.

Балабақша жұмысындағы әдістемелік қолдаудың тиімді жүйесінің негізгі элементтері:

Балабақша міндеттеріне, сондай-ақ педагогтердің қажеттіліктеріне негізделген әдістемелік жұмысты жоспарлау. Әдістемелік жұмыстың әртүрлі формалары мен әдістері, сондай-ақ мұғалімдердің біліктілігін арттыру шаралары қолданылады.

Әдістемелік жұмысты ұйымдастыру жоспарға сәйкес жүзеге асырылады. Семинарларды, конференцияларды, мастер-кластарды, тағылымдамаларды және басқа да іс-шараларды ұйымдастыру мен өткізуді қамтиды.

Әдістемелік жұмысты жүзеге асыру әртүрлі формалар мен әдістерді қолдану арқылы жүзеге асырылады. Әдістемелік кабинетпен жұмыс істеуді, педагогтармен жеке және топтарда жұмыс істеуді, сондай-ақ жаңа білім беру технологияларын енгізуді қамтиды.

Әдістемелік жұмысты талдау үнемі жүргізіледі. Әдістемелік жұмыстың тиімділігін бағалауды, сондай-ақ проблемалар мен оларды шешу бағыттарын анықтауды қамтиды.

Балабақша жұмысында әдістемелік қолдаудың тиімді жүйесі білім беру сапасын арттырудың және педагогтердің кәсіби дамуының маңызды құралына айналды.

Жас педагогтармен жұмыс.

Біздің мектепке дейінгі білім беру мекемесінде «Жас педагог мектебі» жұмыс істейді, оның мақсаты бастаушы педагогтарға олардың кәсіби құзыреттілігін арттыруға көмектесу болып табылады.

«Жас тәрбиеші мектебінің» жұмысына тәжірибелі, шығармашылық мамандар тартылады. Мектеп аясында теориялық және практикалық мәселелер қарастырылады.

Теориялық: нормативтік – құқықтық базаны зерттеу.

Практикалық:

Бастауыш педагогтердің кәсіби өсуіне қолайлы жағдай жасау;

Өзара қолдау және өзара көмек;

Мектепке дейінгі білім беру мекемесінің міндеттеріне және балаларды тәрбиелеу мен оқытудың міндеттеріне сәйкес педагогтердің іс әрекеттерін үйлестіру;

Жас ерекшеліктеріне және іске асырылатын бағдарламалардың міндеттеріне сәйкес балалармен жұмыс істеудің перспективалық жоспарларын әзірлеу;

Тәжірибелі бастаушы педагогтарға әдістемелік көмек көрсету;

Педагогикалық мақсатқа сай құралдарды, ойын және дидактикалық материалдарды таңдау және пайдалану бойынша көмек;

Бастауыш педагогтың кәсіби құзыреттілігінің өсуіне оң әсер ету;

Педагогикалық іс-әрекеттерге кеңестер, ұсыныстар, түсініктемелер, түзетулер;

Кәсіби қалыптасудың жеке жоспарын әзірлеу.

Жас тәрбиешілермен жұмыс олардың қызметінің үш аспектісін ескере отырып құрылады:

Әдіскер:

- жұмыста жас маманның оңай бейімделуіне жағдай жасау;
- қажетті біліммен, іскерлікпен, дағдылармен қамтамасыз ету;
- әдістемелік әдебиеттермен, перспективалық жоспарлау материалдарымен, дидактикалық материалдармен қамтамасыз ету, әдістемелік кабинетпен танысу.

Жас маман – бала және оның ата-анасы:

балалар мен олардың ата-аналарында мұғалімнің беделін, құрметін, оған деген қызығушылығын қалыптастыру.

Жас маман-әріптес:

әріптестер тарапынан қолдау көрсету.

Жас мамандардың кәсібилігін арттыру процесі келесі факторларды ескере отырып құрылады:

базалық білім деңгейі;

жеке ерекшеліктері;

педагогтердің кәсіби қажеттіліктерінің деңгейі (олар өз қызметінде қандай нәтижелерге қол жеткізгісі келеді);

балалармен практикалық тәжірибе бар ма.

Педагогтердің кәсіби шеберлігінің тиімділігі.

Балабақша педагогтары балабақша ішінде де, қалалық, облыстық, республикалық, сондай-ақ халықаралық кәсіби, шығармашылық конкурстар мен фестивальдарда өткізілетін іс-шаралардың белсенді қатысушылары болып табылады.

Балабақша педагогтарының кәсіби конкурстарға қатысуының негізгі мақсаты педагог кадрларды шығармашылық - белсенділік ұстанымын қабылдауға ынталандыру, педагогикалық олжалар мен жетістіктерді өзектендіру және таныстыру, сондай-ақ педагогикалық рефлексияны дамыту болып табылады.

Ұсынылған деректер МДҰ тәрбиешілері мен мамандарының педагогикалық белсенділігінің тұрақты өсуін көрсетеді, кәсіби конкурстарға қатысатын педагогтардың үлесі және әртүрлі деңгейдегі педагогикалық тәжірибенің таралуы артты.

Педагогикалық ұжымның кәсібилігі кәсіби шеберлік конкурстарына нәтижелі қатысуымен көрінеді.

2022 жылғы 1 маусымнан 2023 жылғы мамырға дейін кезеңдегі балабақша қызметінің негізгі көрсеткіштері

№	Конкурстың атауы (күндізгі, қашықтықтан)	ТАӨ	лауазымы	деңгейі	жетістік, марапат номинациясы
Халықаралық					
1	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ЮВ Исабаева	Тәрбиеші	Халықаралық	3 деңгейлі дипломы
2	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ГК Жанабилова	Тәрбиеші	Халықаралық	Сертификат
3	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ГЕ Исакова	Тәрбиеші	Халықаралық	Сертификат
4	«SMART педагог» смарт қашықтықтан	ЖТ Омарова	Тәрбиеші	Халықаралық	Сертификат

	олимпиадасы			қ	
5	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	Ж Хамитқызы	Тәрбиеші	Халықаралы қ	Сертификат
Республикалық					
1	Республикалық ғылыми-практикалық конференциясы	ЖХ Мустафина	Қазақ тілі мұғалімі	Республика лық	Сертификат
2	« МДҰ үздік педагогы» конкурсы	ОН Жигалова	Әдіскер	Республика лық	3 деңгейлі дипломы
3	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	ОН Жигалова	Әдіскер	Республика лық	Жариялау
4	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	МГ Садыкова	Әдіскер	Республика лық	Жариялау
5	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	БК Жумагулова	Тәрбиеші	Республика лық	Жариялау
6	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті:	ЖТ Омарова	Тәрбиеші	Республика лық	Жариялау

	практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау				
7	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	БР Рахметова	Тәрбиеші	Республикалық	Жариялау
8	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	ГК Жанабилова	Тәрбиеші	Республикалық	Жариялау
9	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау	СИ Малышева	Муз жет	Республикалық	Жариялау
10	«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум»	ЖХ Мустафина	Қазақ тілі мұғалімі	Республикалық	Жариялау

	<i>республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау</i>				
11	<i>«Мектепке дейінгі және мектептегі білім берудің қабылдау қабілеті: практикум» республикалық ғылыми - практикалық конференция жинағында инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау</i>	<i>ЕА Аужанова</i>	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	<i>Жариялау</i>
13	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ДТ Ахмедова	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	3 деңгейлі дипломы
14	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	АВ Падалка	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	3 деңгейлі дипломы
15	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	АС Искакова	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	1 деңгейлі дипломы
16	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	НА Крюкова	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	3 деңгейлі дипломы
17	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ЮВ Исабаева	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	2 деңгейлі дипломы
18	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	АА Казакова	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	2 деңгейлі дипломы
19	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ОН Жигалова	Әдіскер	<i>Республикалық</i>	3 деңгейлі дипломы
20	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	АД Раева	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	Сертификат
21	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	СА Ляшенко	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	Сертификат
22	«SMART педагог» смарт қашықтықтан олимпиадасы	ГК Колесник	Тәрбиеші	<i>Республикалық</i>	Сертификат
Облыстық					
1	«МДҰ үздік әдіскері» республикалық	ОН Жигалова	Әдіскер	Облыстық	1 деңгейлі дипломы

	байқауының облыстық кезеңі				
2	«Педагогикалық бастама – 2022» республикалық конкурсының облыстық кезеңі	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
3	Инклюзивті білім беру семинары	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
4	Өрлеу "БАҰО "АҚ базасында МДҰ тәрбиешілерінің біліктілігін арттыру курстары шеңберінде жұмыс тәжірибесін ұсыну	ОН Жигалова	Әдіскер	Облыстық	Сертификат
5	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ОН Жигалова	Әдіскер	Облыстық	3 деңгейлі дипломы
6	Педагогикалық колледждің педагогтары мен студенттеріне арналған тәжірибеге бағытталған семинар	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
7	Педагогикалық колледждің педагогтары мен студенттеріне арналған тәжірибеге бағытталған семинар	ТА Куцик	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
8	Педагогикалық колледждің педагогтары мен студенттеріне арналған тәжірибеге бағытталған семинар	НА Крюкова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
9	"Педагогикалық шеберлік" байқауы	АВ Падалка	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
10	"Педагогикалық шеберлік" байқауы	ЖТ Омарова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
11	"Педагогикалық шеберлік" байқауы	ЕЮ Романова	Ағылшын тілі мұғалімі (үйірме)	Облыстық	Сертификат
12	Воркшоп (Б. Ахметов атындағы педагогикалық жоғары колледжінің МДҰ педагогтары, студенттері)	НА Крюкова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
13	Воркшоп (Б. Ахметов атындағы	САЛяшенко	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат

	педагогикалық жоғары колледжінің МДҰ педагогтары, студенттері)				
1 4	Воркшоп (Б. Ахметов атындағы педагогикалық жоғары колледжінің МДҰ педагогтары, студенттері)	ТА Куцик	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат
1 5	"Х Ахметов оқулары. Қазіргі білім беру процесі: тәжірибе, проблемалар, перспективалар".	АС Махметова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат (публикация)
1 6	"Х Ахметов оқулары. Қазіргі білім беру процесі: тәжірибе, проблемалар, перспективалар"	А.С.Искакова	Тәрбиеші	Облыстық	Сертификат (публикация)
1 7	"Жас эколог"вариативті бағдарламасына шолу	Е.А.Аужанова	Тәрбиеші	Облыстық	Рецензия
1 8	"Жас эколог"вариативті бағдарламасына шолу	Ю.В Исабаева.	Тәрбиеші	Облыстық	Рецензия
Қалалық					
1	Қалалық тамыз конференциясында тәжірибе алмасу	БК Жумагулова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
2	Қалалық тамыз конференциясында тәжірибе алмасу	АВ Вербовая	ДШ нұсқаушысы	Қалалық	Сертификат
3	Жас педагогтарға арналған Семинар	ОН Жигалова	Әдіскер	Қалалық	Сертификат
4	Жас педагогтарға арналған Семинар	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
5	Жас педагогтарға арналған Семинар	СА Ляшенко	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
6	Жас педагогтарға арналған Семинар	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
7	Жас педагогтарға арналған Семинар	ТА Куцик	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
8	Жас педагогтарға	НА Крюкова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат

	арналған Семинар				
9	Жас педагогтарға арналған Семинар	АМ Тлеуберлина	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
10	Инклюзивті білім беру семинары	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
11	Музыка жетекшілеріне арналған тәжірибеге бағытталған семинар	СИ Малышева	Муз жет	Қалалық	Сертификат
12	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ОН Жигалова	Әдіскер	Қалалық	1 орын, Бұйрық №1-03/620 от 24.02.2023
13	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	АВ Падалка	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат, Бұйрық №1-03/620 от 24.02.2023
14	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат, Бұйрық №1-03/620 от 24.02.2023
15	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	СИ Малышева	Муз жет	Қалалық	Сертификат, Бұйрық №1-03/620 от 24.02.2023
16	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ЕЮ Романова	Ағылшын тілі мұғалімі (үйірме)	Қалалық	Сертификат, Бұйрық №1-03/620 от 24.02.2023
17	Озық инновациялық педагогикалық тәжірибені тарату	О.Н.Жигалова	Әдіскер	Қалалық	Бұйрық №1-03/609 от 20.02.2023
18	Озық инновациялық педагогикалық тәжірибені тарату	АВ Падалка	Тәрбиеші	Қалалық	Бұйрық №1-03/609 от 20.02.2023 (облысқы өтті)
19	Озық инновациялық педагогикалық тәжірибені тарату	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Қалалық	Бұйрық №1-03/609 от 20.02.2023
20	Мектепалды сынып мұғалімдеріне арналған қалалық тәжірибеге бағытталған семинарда педагогикалық тәжірибе алмасу	Г.С.Алибекова	Тәрбиеші	Қалалық	Сертификат
21	Дене шынықтыру және жүзу нұсқаушыларына арналған тәжірибеге бағытталған семинар	АВ Вербовая	ДШ нұсқаушысы	Қалалық	Сертификат

2	Психологтарға	АМ	Психолог	Қалалық	Сертификат
2	арналған Семинар	Тлеуберлина			
Білім беру ұйымы					
1	"Балаларға базарлық" тобында кітап бұрышын ұйымдастыру бойынша Конкурс	НА Крюкова СА Ляшенко	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
2	"Балаларға базарлық" тобында кітап бұрышын ұйымдастыру бойынша Конкурс	ТА Куцик ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
3	"Балаларға базарлық" тобында кітап бұрышын ұйымдастыру бойынша Конкурс	ЖТ Омарова БР Рахметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
4	"Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" байқауы	ЖХ Мустафина	Қазақ тілі мұғалімі	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
5	"Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" байқауы	НА Крюкова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
6	"Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" байқауы	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
7	"Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" байқауы	БР Рахметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	«Педагогикалық шеберлік» Номинациясы
8	"Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" байқауы	ГК Жанабилова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	«Тәрбиеші – новатор» Номинациясы
9	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	АВ Падалка	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
10	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	НА Крюкова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
11	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	СА Ляшенко	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
12	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	ЮВ Исабаева	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
13	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	ТА Куцик	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	Номинация
1	"Үздік авторлық	ЕА Аужанова	Тәрбиеші	Білім беру	Номинация

4	бағдарлама" байқауы			ұйымы	
1 5	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	БК Жумагулова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	Номинация
1 6	"Үздік авторлық бағдарлама" байқауы	БР Рахметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	Номинация
1 7	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ОН Жигалова	Әдіскер	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
1 8	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	АВ Падалка	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
1 9	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
2 0	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	ЕЮ Романова	Ағылшын тілі мұғалімі (үйірме)	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
2 1	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	СИ Малышева	Муз жет	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
2 2	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	АС Искакова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
2 2	"Үздік оқу-әдістемелік материал-2023" байқауы	АМ Тлеуберлина	Психолог	Білім беру ұйымы	«Менің педагогикалық қорым» Номинациясы
2 3	"Жаңа жылдық қиял 2023" байқауы	ЖТ Омарова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
2 4	"Жаңа жылдық қиял 2023" байқауы	БР Рахметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
2 5	"Жас педагогтар арасындағы педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	АС Махметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
2 6	"Жас педагогтар арасындағы педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	АМ Мукушева	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
2 7	"Жас педагогтар арасындағы педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	АТ Нурахметова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы

	байқауы				
28	"Жас педагогтар арасындағы педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	АС Искакова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	«Педагогикалық дебют» Номинациясы
29	"Жас педагогтар арасындағы педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	ЖТ Омарова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	«Педагогикалық дебют» Номинациясы
30	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	НА Крюкова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
31	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	ГС Алибекова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
32	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	СА Ляшенко	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы
33	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	ЕЮ Романова	Ағылшын тілі мұғалімі (үйірме)	Білім беру ұйымы	«Шығармашы педагог» Номинациясы
34	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	АВ Падалка	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	«Тәрбиеші–новатор» Номинациясы
35	"Педагогикалық идеялар фестивалі" байқауы	СИ Малышева	Музыка жетекшісі	Білім беру ұйымы	«Үздік педагогикалық идея» Номинациясы
36	"Терезедегі ең жақсы көкөніс бағы" байқауы	АВ Падалка, ДТ Ахмедова	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	1 орын дипломы
37	"Терезедегі ең жақсы көкөніс бағы" байқауы	НА Крюкова, СА Ляшенко	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	2 орын дипломы
38	"Терезедегі ең жақсы көкөніс бағы" байқауы	АТНухраметова, АМ Мукушева	Тәрбиеші	Білім беру ұйымы	3 орын дипломы

Барлығы:

Халықаралық:

Барлығы 1 диплом -3 дәреже, 4 Сертификат.

Республикалық:

Барлығы 1 диплом -1 орын, 2 диплом -2 орын, 3 диплом -5 орын, 4 Сертификат,

9 басылым.

Облыстық:

Барлығы 1 диплом -1 орын, 1 диплом -3 орын, сертификаттар - 12, Жарияланымдар – 2, шолулар - 2.

Қалалық:

ҮОӘҚ-5 педагогтың Бұйрығы (оның ішінде 1 – 1 орын), ИПТ - 3 педагогтың Бұйрығы (оның ішінде 1 облыстық кезеңге ұсыныспен), 18 сертификат.

Білім беру ұйымы:

Барлығы 8 диплом 1 орын, 10 диплом 2 орын, 8 диплом 3 орын, номинациялар – 12.

Педагогтер

жылы	Халықаралық деігейі	Республикалық деңгейі	Областық деңгейі	Қалалық деңгейі	Білім беру ұйымы
2020-2021	39	23	9	8	-
2021-2022	37	35	19	12	-
Динамикасы	-2	+12	+10	+5	-
2022-2023	5	19	18	22	38
Динамикасы	-32	-16	-1	+10	+38

Кестелерден мұғалімдердің 2022-2023 оқу жылы ішінде әртүрлі деңгейдегі конкурстарға 102 рет қатысқаны көрінеді.

Осы оқу жылында бөбекжай педагогтары қатысқан барлық конкурстар мен әдістемелік іс – шаралар "жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың), орындаушылар конкурстарының, конкурстардың тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 7 желтоқсандағы № 514 бұйрығына сәйкес келетінін атап өткен жөн кәсіби шеберлік және спорттық жарыстар". Бұл халықаралық және республикалық деңгейдегі конкурстардың динамикасындағы құлдырауға байланысты. Қалалық деңгейде оң динамика байқалады. Сонымен қатар, балабақша педагогтары 2022-2023 оқу жылында білім беру ұйымдары деңгейінде кәсіби шеберлік байқауларына белсенді қатысты. Бұл, сөзсіз, педагогтердің кәсіби дамуына және олардың облыстық, республикалық деңгейдегі конкурстарға қатысу динамикасының артуына оң әсер етеді.

Педагогикалық ұжым тұрақты кәсіби өсуде, дамуға және жоғары деңгейдегі конкурстарға қатысуға ниет бар. Балабақша педагогтері үнемі жетілдіріліп, дамып отырады, өздерінің кәсіби деңгейін арттыру үшін қажетті қасиеттерді қалыптастырады.

**2020-2023 жж. аралығындағы кезеңде
МДТМО МЖМС орындау пайызы.
(ерте жас, кіші, ортаңғы, ересек, мектепалды топтары)**

2022-2023 оқу жылында Модельді іске асыру мақсатында мазмұнды реттейтін нормативті-құқықтық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, Моделді іске асыру шеңберінде Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (бұдан әрі – Стандарт), Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі № 394 бұйрығымен Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарлары және Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы №422 бұйрығымен Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Үлгілік бағдарлама) мазмұны қайта қаралып бекітілді.

Мониторинг педагогтің балалардың түрлі жас кезеңдерінде Үлгілік бағдарламада айқындалған күтілетін нәтижелерге жету деңгейлерін және баламен жеке жұмыс жүргізуде

педагогтің алдағы іс-әрекетін айқындауға мүмкіндік береді.

Балалардың дамуына мониторинг жүргізуде педагог:

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты талаптарын;

- Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын;
- Бақылау парақтары мен Баланың жеке даму картасын толтыру тәртіптерін білуі;
- мектепке дейінгі педагогика мен психология негіздерін;
- диагностика жүргізу әдістері: бақылау, ойын жағдаяттарын құру, ойын, әңгімелесу, сұрақтар мен жауаптар, бейнелеу әрекеті нәтижелерін зерттеу;
- мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту мазмұнын игеру деңгейін есептеу әдістерін;
- ақпараттық-коммуникациялық технологияларды игеруі қажет.

Мониторингтің *критерийлері* (өлшемшарттары) балалардың жасына сәйкес олардың физикалық дамуын, коммуникативтік, танымдық, зияткерлік, шығармашылық дағдыларын, зерттеушілік қабілеттерін дамыту, әлеуметтік-эмоционалдық дағдыларын қалыптастыруға ықпал ететін:

- 1) дене шынықтыру (ерекше тәрбиеленушілер үшін бейімделген дене шынықтыру);
- 2) сөйлеуді дамыту;
- 3) көркем әдебиет;
- 4) сауат ашу негіздері;
- 5) қазақ тілі (оқыту басқа тілдерде жүргізілетін топтарда);
- 6) сенсорика;
- 7) математика негіздері;
- 8) құрастыру;
- 9) қоршаған ортамен таныстыру;
- 10) сурет салу;
- 11) мүсіндеу;
- 12) жапсыру;
- 13) музыка

«№3 сәбилер-балабақшасы – Мектепке дейінгі экоцентр орталығы " КМҚК 2022-2023 оқу жылында 10 жас тобы жұмыс істейді, оның ішінде 6 әртүрлі жастағы – ортаңғы "А,Б", ересек "А,Б", мектепалды "А,В". Мемлекеттік тілде оқытатын бес топ, оның ішінде ерте-1 жастағы балалар, кішісі – 2 жастағы балалар, ортаңғы – 3 жастағы балалар, ересек - 4 жастағы балалар, мектепалды тобы - 5 жастағы балалар. Орыс тілінде оқытатын бес топ, кішісі-2 жастағы балалар, ортаңғы - 3 жастағы балалар, ересек - 4 жастағы балалар және екі мектепалды топ-5 жастағы балалар. Балабақшада барлығы 286 бала, 286 бала тексерілді.

Мониторинг субъектісі 1 жастан 6 жасқа дейінгі балалар болып табылады. Мониторинг объектісі балалардың жасына және үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес күтілетін нәтижелеріне сәйкес келетін физикалық, зияткерлік және жеке қасиеттері болып табылады. Стандарттың талаптары баланың дамуының 3 деңгейінің болуын болжайды және баланың жасына сәйкес жетістіктерінің мониторингі негізінде жүзеге асырылады:

1-деңгей-бала белгілі бір әрекеттер мен білімдерді қайталайды;

2-деңгей-бала не істеп жатқанын түсінеді, белгілі бір білім қорына ие;

3-деңгей-бала өзі білетін және білетін нәрсені қолданады, білімді өз бетінше және шығармашылықпен қолданады.

Мониторинг нәтижелерін алу әдістері:

- балаларды бақылау;

- әңгімелер;

- балалар қызметінің өнімдерін талдау;

- диагностикалық жағдайлар. Жетекші әдіс-балаға күнделікті өмірде, табиғи жағдайда жүргізілетін бақылау.

Диагностика кезеңдері: жылына 3 рет-оқу жылының басында, ортасында және соңында:

- бастапқы-қыркүйек;

- аралық-қаңтар;

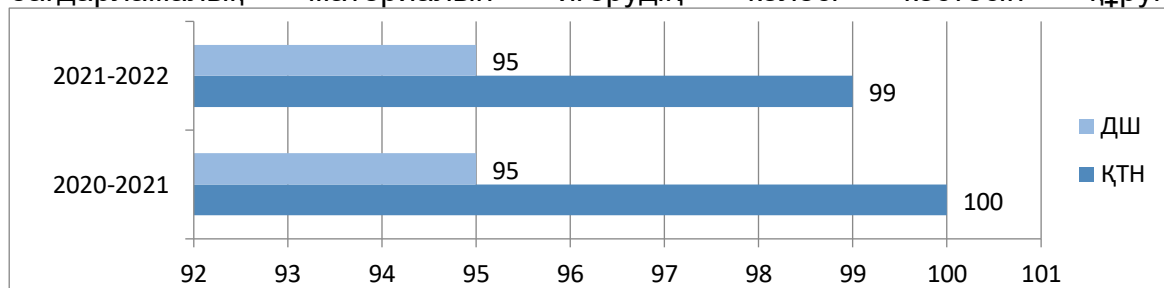
- қорытынды-мамыр.

Бұдан әрі 2022-2023 оқу жылындағы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының барлық бөлімдері бойынша қорытынды мониторингтің барлық жас топтарының нәтижелері және 2020-2022 оқу жылындағы салыстырмалы талдау ұсынылған.

**2020-2022 оқу жылындағы жиынтық кесте.
"денсаулық" білім беру саласы**

Жылы	Дене шынықтыру			Бағдарламаны меңгеру деңгейі, %	ҚТН			Бағдарламаны меңгеру деңгейі, %	Сала бойынша бағдарламаны меңгеру деңгейі, %
	%	%	%		%	%	%		
2020-2021	6	1		95	5	6		100	96
2021-2022	0	7		95	2	7		99	97
Динамикасы	6	16	таб	стаб	43	31	1	-1	+1

Жиынтық кестеге сәйкес бөлімдер бойынша "денсаулық" білім беру саласының бағдарламалық материалын игерудің келесі кестесін құруға болады:

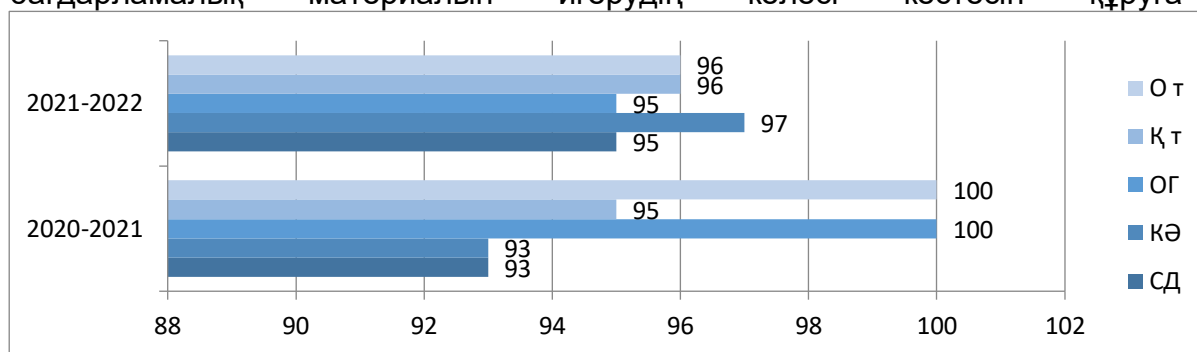

Диагностика нәтижесінде балалардағы "денсаулық" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында – 96%; 2021-2022 жылдың аяғында – 97%.

**2020-2022 оқу жылындағы су кестесі.
"Коммуникация" білім беру саласы**

Жылы	СД			ағд меңгеру деңгейі	К/ә			ағд меңгеру деңгейі	ОГ			ағд меңгеру деңгейі	Қ.т			ағд меңгеру деңгейі	О.я			ағд меңгеру деңгейі	
	%	%	%		%	%	%		%	%	%		%	%	%		%	%	%		
2020-2021	47	47	7	93	46	47	7	93	59	41	0	100	10	84	5	95	78	23	0	100	95
2021-2022	40	55	5	95	37	60	3	97	31	64	5	95	33	63	4	96	44	52	4	96	96
Динамикасы	-7	+8	-2	+2	-9	+13	-4	+4	-28	+23	+5	-5	+23	+21	-1	+1	-34	+29	+4	-4	+1

Жиынтық кестеге сәйкес бөлімдер бойынша "Коммуникация" білім беру саласының бағдарламалық материалын игерудің келесі кестесін құруға болады:

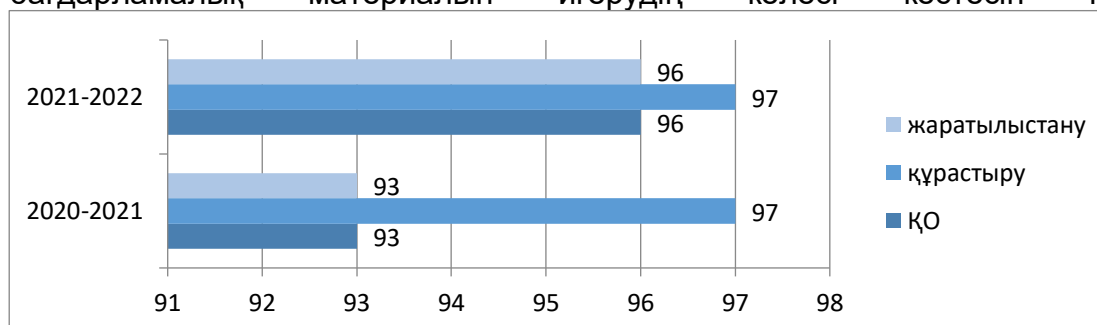

Диагностика нәтижесінде балалардағы "Коммуникация" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында – 95%; 2021-2022 жылдың аяғында – 96%.

2020-2022 оқу жылындағы жиынтық кесте. "Таным" білім беру саласы

Жылы	ҚО			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	Құрастыру			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	Жаратылыст ану			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	Сала бойын ша %
	Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		
2020-2021	50	44	6	94	49	48	3	97	40	53	7	93	97
2021-2022	39	57	4	96	46	51	3	97	37	59	4	96	97
Динамика	-11	+13	-2	+2	-3	+3	стаб	стаб	-3	+6	-3	+3	стаб

Жиынтық кестеге сәйкес бөлімдер бойынша "Таным" білім беру саласының бағдарламалық материалын игерудің келесі кестесін құруға болады:

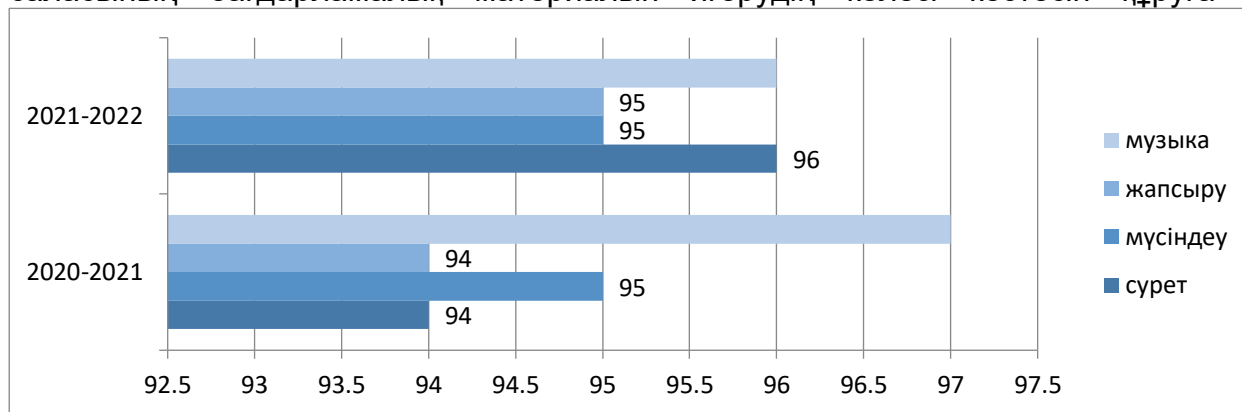

Диагностика нәтижесінде балалардағы "таным" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 – 97%, 2021-2022 – 97%.

2020-2022 оқу жылындағы жиынтық кесте. "Шығармашылық" білім беру саласы

Жылы	Суретте			Бағдарла ман ы меңгеру деңгейі, %	Мүсіндеу			Бағдарла ман ы меңгеру деңгейі, %	Жапсыру ция			Бағдарла ман ы меңгеру деңгейі, %	Музыка			Бағдарла ман ы меңгеру деңгейі, %	Сала бойын ша %
	Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		
2020-2021	47	47	6	94	46	49	5	95	45	49	6	94	33	64	3	97	96
2021-2022	39	57	4	96	44	51	5	95	42	53	5	95	22	64	4	96	96
Динамикасы	-8	+10	-2	+2	-2	+2	стаб	стаб	-3	+4	-1	+1	-1	стаб	+1	-1	стаб

Жиынтық кестеге сәйкес бөлімдер бойынша "шығармашылық" білім беру саласының бағдарламалық материалын игерудің келесі кестесін құруға болады:

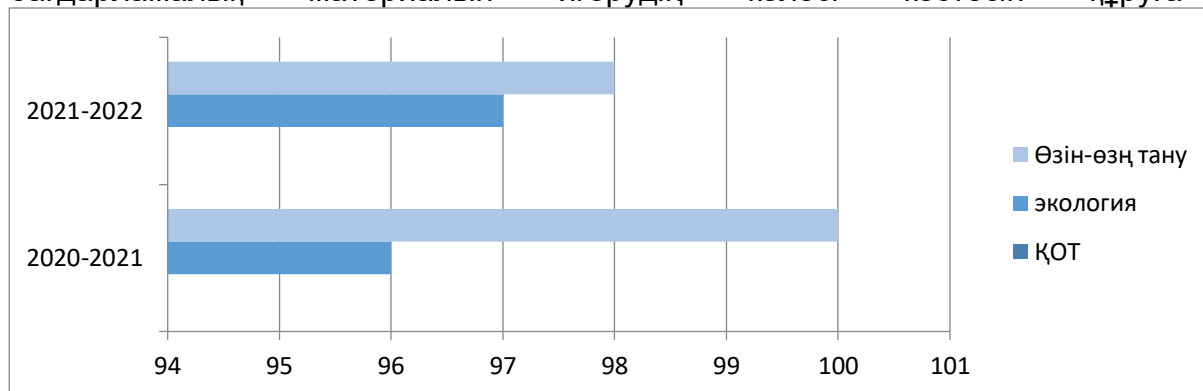

Диагностика нәтижесінде балалардағы "шығармашылық" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 – 96%, 2021-2022 – 96%.

**2020-2022 оқу жылындағы жиынтық кесте.
"Әлеумет" білім беру саласы**

Жыл	ҚОТ			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	ҚОТ			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	Өзін-өзі тану			Бағдарла маны меңгеру деңгейі, %	Сала бойын ша %
	Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		
2020-2021	-	-	-	-	50	46	4	96	61	39	0	100	96
2021-2022	-	-	-	-	42	55	3	97	46	52	2	98	98
Динамик асы	-	-	-	-	-8	+9	-1	+1	-15	+13	+2	-2	+2

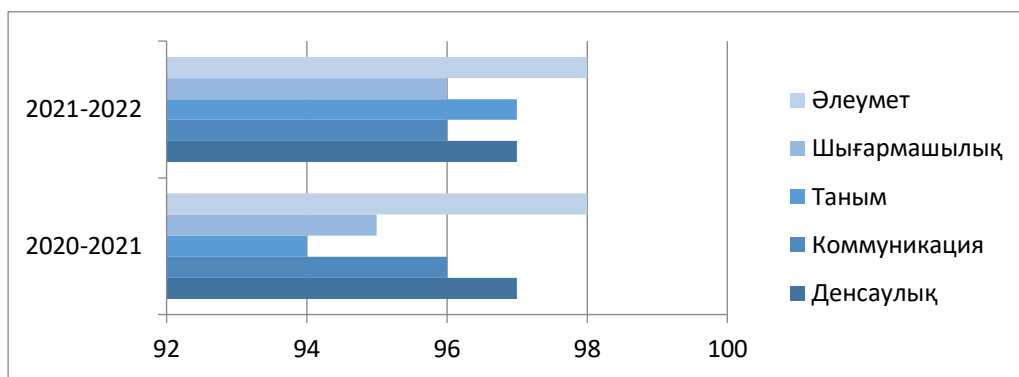
Жиынтық кестеге сәйкес бөлімдер бойынша "Социум" білім беру саласының бағдарламалық материалын игерудің келесі кестесін құруға болады:

Диагностика нәтижесінде балалардағы "Социум" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында-96%, 2021-2022 жылдың аяғында – 98%.

**Мемлекеттік стандарттың орындалу пайызы
екі жыл ішінде барлық білім беру салалары бойынша
(кіші, орта, аға, мектепалды даярлық топтары)**

Жылы	«Денсаулық» білім беру саласы (%)	«Коммуникация» білім беру саласы (%)	«Таным» білім беру саласы (%)	«Шығармашылық» білім беру саласы (%)	«Әлеумет» білім беру саласы (%)
2020-2021	96	95	97	96	96
2021-2022	97	96	97	96	98
Динамикасы	+1	+1	тұрақты	тұрақты	+2

Диагностика нәтижесінде балалардағы "денсаулық" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында – 96%, 2021-2022 жылдың соңында, өткен жылы балалардың білім деңгейінің 1% - ға артуы бақыланады.

Диагностика нәтижесінде балалардағы "Коммуникация" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында-95%,, 2021-2022 жылдың аяғында – 96% өткен жылы балалардың білім деңгейінің 1% - ға артуы бақыланады.

Диагностика нәтижесінде балалардағы "таным" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдарға – 97%, 2021-2022 жылдың соңына - 96%; өткен жылы дағдылар деңгейі тұрақты деңгейде.

Диагностика нәтижесінде балалардағы "шығармашылық" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдарға – 96%; 2021-2022 жылдың соңына – 96%, соңғы жылы балалардағы білім деңгейі тұрақты деңгейде.

Диагностика нәтижесінде балалардағы "Социум" саласындағы даму деңгейі 2020-2021 жылдың аяғында – 96%; 2021-2022 жылдың аяғында – 98%, соңғы жылы балалардың білім деңгейінің 2% - ға артуы бақыланады.

Жиынтық есеп мониторинг нәтижелері туралы типтік бағдарламаның мазмұнын игеру бойынша балалардың дамуы 2022-2023 оқу жылына

№	Топтар	Физикалық дамуы %	Коммуникативтік дағдылар %	Танымдық және зияткерлік дағдылар %	Шығармашылық дағдыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту %	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар %	ТБ меңгеру жалпы % (қорытынды)
1	Ерте жас (қаз)	100	100	100	100	100	100
2	Кіші «А» (қаз)	71	76	76	76	82	77
3	Кіші «Б» (орыс)	97	87	96	94	94	94
4	Ортаңғы «А» (қаз)	96	97	100	95	100	98
5	Ортаңғы «Б» (орыс)	85	85	82	86	83	84
6	Ересек «А» (қаз)	75	68	75	73	73	73
7	Ересек«Б» (орыс)	87	80	90	93	94	89
8	Мектепалды «А» (қаз)	93	93	93	93	94	93
9	Мектепалды «Б» (орыс)	98	94	96	98	96	98
10	Мектепалды «В» (орыс)	100	88	91,5	95	96,5	94,2
Барлығы:		90	87	90	90	91	90

Балалардың дағдылары мен дағдыларының дамуын бақылау бойынша қорытынды мониторингтің нәтижесі мынаны көрсетті: ТҚҚ игерудің жалпы пайызы – 90%, яғни жоғары деңгейге сәйкес келеді. Аралық көрсеткішпен салыстырғанда +2% және бастапқы мониторингпен салыстырғанда +19% динамикасы байқалады.

Айта кету керек, үш жыл ішінде салыстырмалы талдау жасау мүмкін емес, өйткені 2022-2023 оқу жылында білім беру салалары жоқ.

Барлығы 286 тәрбиеленуші тексерілді. Аралық мониторингпен салыстырғанда балалар саны + 19 бала өзгерді. Бұл негізінен ерте және кіші топтарға келген балалар. Бағдарламалық материалды игерудің қорытынды мониторингінің нәтижелері барлық жас топтарындағы балалардың материалды 90% жоғары деңгейде меңгергенін көрсетті (нәтижелер кестелерде көрсетілген). Олардың ішінде ерте, орта "а" және мектепалды" Б "топтары ең жоғары көрсеткіштерді 98-100% көрсетті, ең төмен пайызын топтың ең кіші" А "– 77% және үлкені" А " - 73% көрсетті. Жалпы алғанда, әр жас тобында жоғары және орта деңгейдегі өсу динамикасы көрінеді.

Қорытынды: мектепке дейінгі білім беру мекемесінің тәрбиеленушілерінің білім беру бағыттары мен дағдыларды дамыту бойынша білім беру бағдарламаларын игеру мониторингінің нәтижелері балалардың дамуының орташа деңгейін көрсетеді. Жалпы, бақтың барлық жас топтары бойынша қорытынды мониторинг нәтижелері Дағдылар мен дағдыларды дамытудың орташа деңгейінен жоғары.

Вариативті компонент

Білім беру процесіне қатысушылар қалыптастыратын бағдарламаның вариативтік бөлігі заманауи мектепке дейінгі білім берудің вариативтілігін қамтамасыз етеді және мыналарды көрсетеді:

- мектеп жасына дейінгі балалардың интегративті қасиеттерін дамытуды және балаларды жалпы білім беру ұйымдарында одан әрі оқыту үшін тең бастапқы мүмкіндіктерді қамтамасыз ететін балабақша қызметінің басым бағыттары;

- патриоттық тәрбие;

- балабақшада санитарлық-гигиеналық, профилактикалық және сауықтыру іс-шаралары мен рәсімдерін жүргізудің ерекшеліктері;

- белгілі бір топтағы балалардың мүдделерін, тілектерін, қажеттіліктері мен қабілеттерін, сондай-ақ ата-аналар қоғамының сұраныстарын ескере отырып, олардың физикалық, әлеуметтік-тұлғалық, танымдық-сөйлеу, көркемдік-эстетикалық даму ерекшеліктері;

Оқу жоспарын құру кезінде МДҰ бағдарламаның негізгі принциптеріне назар аударады. Бір апта ішінде оқу жүктемесінің көлемі мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің құрылысына, мазмұнына және жұмыс режимін ұйымдастыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес айқындалады.

Бағдарламаның вариативті бөлігін жүзеге асыру ұйымның білім беру қызметінің осы немесе басқа бағытын күшейтеді, байытады. Жұмыс нәтижелері педагогикалық кеңестерде, пед.жыл бойы сағат. Вариативті білім педагогке шығармашылық іс-әрекетке қабілетті балаларды анықтауға және қолдауға, алған білімдерін тереңдету, кеңейту және практикалық қолдану арқылы мектепке дейінгі білім беру әлеуетін толық пайдалануға мүмкіндік береді.

Балабақшаның 2020-2022 оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспарының вариативті бөлігіне ұйымдастырылған оқу қызметінің келесі түрлері кіреді:

№	Вариативті компонент	Ор «А» қаз	Ор «Б» қаз	Ер «А» қаз	Ер «Б» орыс	Мект «А» қаз	Мект «Б» орыс	Мект «В» орыс	Мект «Г» орыс
1	Экотеатр	1	1						
2	Жас метеоролог			1	1	1	1	1	1
3	Профессор Почемучкин лабораториясы			1	0,5	1	1	1	1
4	Өлкетану					1			

Экологиялық-эстетикалық бағыт-балабақша қызметіндегі басым бағыттардың бірі.

Біздің жұмысымыздың мақсаты: экологиялық дүниетанымды, табиғат объектілері мен құбылыстарына саналы-дұрыс қатынасты, қоршаған әлемге қатынасты қалыптастыру.

Балаларды экологиялық және эстетикалық тәрбиелеуді жүзеге асырудың негізгі құралдары:

- метеостанциядағы ауа-райын бақылау;
- эколабораториялардағы тәжірибелер мен тәжірибелер;
- табиғи және қалдық материалдардан бейнелеу шығармашылығы, көркемдік құрылыс;
- табиғат құбылыстарына арналған музыкалық шығармаларды тыңдау,
- музыкалық-пластикалық импровизациялар (табиғат тақырыптары бойынша);
- табиғаттану мазмұны бар театр қызметі;
- табиғаттағы іс-шаралар (гүл бақшасы, табиғат бұрышы, Денсаулық жолы).

Балабақшаның 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспарының вариативті бөлігіне ұйымдастырылған оқу қызметінің келесі түрлері кіреді:

№	Вариативті компонент	Ор «А» қаз	Ор «Б» қаз	Ер «А» қаз	Ер «Б» орыс	Мект«А» қаз	Мект «Б» орыс	Мект «В» орыс
1	Экотеатр	1	1					
2	Жас эколог			1	1	1	1	1

Орта жастағы балалар ертегіден табиғаттың сұлулығын біле бастайды. "Экотеатр" вариативті бағдарламасы бойынша сабақтар балаларды әдеттегі әсерлер шеңберінен шығарады, ең жоғары сезімдерді бастан өткеруге мүмкіндік береді, оларды бай және жұқа етеді, қоршаған әлемге тікелей жауап беру мүмкіндігін дамытады және шығармашылық көрініске деген қажеттілікті тудырады.

Балалардың зерттеу қызметі білім беру жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады. Тәрбиешілер "Жас эколог" бағдарламасын әзірледі, оған үлкен және мектеп жасына дейінгі сабақтар циклі кіреді. Балалар ауа-райын бақылау арқылы қоршаған ортамен практикалық өзара әрекеттесу тәсілдерін біртіндеп игереді, олар білім алу процесіне қызығушылық танытады, табиғат сұлулығына эмоционалды жауап береді. Бұл жерде мектеп жасына дейінгі балалардың эксперименттік іс-әрекеттер түріндегі іздеу - танымдық қызметі маңызды рөл атқарады-қарапайым тәжірибелер мен бақылаулар жүргізу. Тәжірибелер кезінде алынған білім әр түрлі циклдегі сабақтарға бекітіледі: сурет салу, модельдеу, жобалау.

Балаларды әдемі көруге үйрету қиын мәселе. Егер ересектер табиғатты шын жүректен жақсы көрсе және оған ұқыпты қараса, олар бұл сезімдерді балаларға жеткізе алады. Балалар ересек адамның сөзіне, көңіл-күйіне және ісіне өте байқағыш және сезімтал, олар позитивті тез көреді және тәлімгеріне еліктейді. Табиғатқа деген сүйіспеншілік белгілі бір психикалық күйді, оның сұлулығын қабылдауды ғана емес, сонымен бірге оны түсінуді, тануды білдіреді.

2020-2022 оқу жылындағы вариативті компонент бойынша жиынтық кесте.

Жылдары	Экотеатр			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	Жас метеоролог			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	Лаборатория профессоры Почему чкина			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	Өлкетану			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	Салайынша %
	Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		
2020 - 2021	67	28	2	98	50	49	1	99	39	57	4	96	49	51	0	100	97
2021 - 2022	33	67	0	100	51	48	1	99	38	58	4	96	50	50	0	100	98
Динамикасы	-34	+39	0	+2	+1	-1	0	0	-1	+1	0	0	+1	-1	0	0	+1

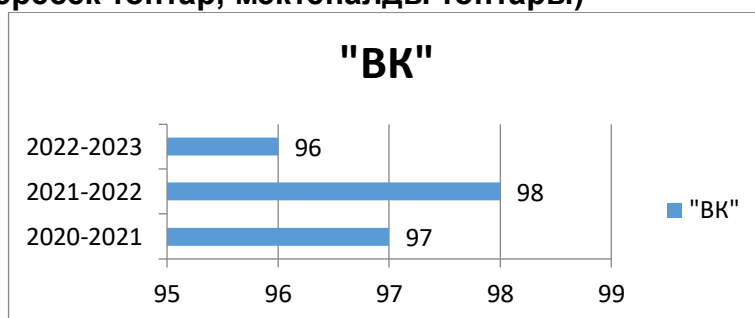
2022-2023 оқу жылындағы вариативті компонент бойынша жиынтық кесте.

Жылы	Экотеатр			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	Жас эколог			Бағдарламаның өлшеу деңгейі, %	ВК өлшеу деңгейі, %
	Ж %	О %	Т %		Ж %	О %	Т %		

2022-2023	53	43	4	96	36	58	5	95	96
-----------	----	----	---	----	----	----	---	----	----

Мемлекеттік стандарттың орындалу пайызы үш жыл ішінде вариативті компонент бойынша (ортаңғы, ересек топтар, мектепалды топтары)

Жылдары	Вариативті компонент (%)
2020-2021	97
2021-2022	98
2022-2023	96
Динамикасы	-2

Диагностика нәтижесінде балалардағы вариативті компонент бойынша даму деңгейі 2020-2021 – 97%; 2021-2022 - 98%, 2022-2023 – 96%, соңғы жылы балалардың білім деңгейінің 2% төмендеуі бақыланады 2022-2023 оқу жылында "Жас эколог" бағдарламасы үш модульден құралды, олардың әрқайсысы дербес бағдарлама болып табылады "Метеостанция", "тәжірибелік-эксперименттік қызмет"және " Экоатеатр". Осылайша биылғы жыл эксперименталды болды мониторинг нәтижелері 2 %-ға төмендегенін көрсетті

Біздің экологиялық тәрбие балабақшамыз С.Н.Николаева әзірлеген "Жас эколог" бағдарламасына экологиялық технологияларды енгізу арқылы жүзеге асырады.

Мектеп жасына дейінгі балаларға экологиялық білім берудің заманауи технологиясының мақсаты — олардың жанында орналасқан табиғат объектілеріне саналы түрде дұрыс көзқарасты қалыптастыру.

Тапсырмалар:

- Балалардың интеллектісін жетілдіру, ой-өрісі үздіксіз кеңейіп, сенсорлық және байқағыштық дамиды.

- Балалардың эстетикалық дамуы: олар сұлулықты сау тірі ағзаның кез-келген табиғи көріністерінен көруге және одан ләззат алуға, өнер туындыларында (музыка, поэзия, кескіндеме, графика, қолданбалы өнер объектілері) түсірілген табиғаттың сұлулығын түсінуге және оны әр түрлі формалар арқылы өз қолдарымен жасауға үйренеді.

- Баланың физикалық дамуы: іс жүзінде және әңгімелер арқылы балалар денсаулықты кішкентай кезінен бастап сақталуы керек құндылық ретінде түсінуге қатысады.

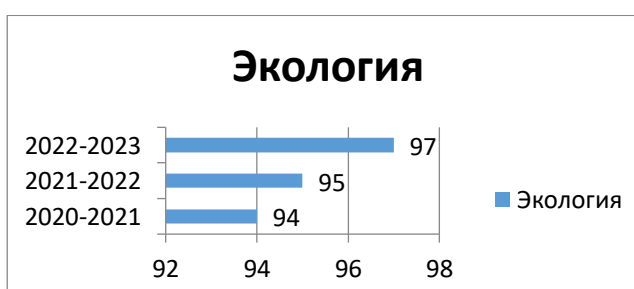
- Балаларды қоршаған әлеммен таныстыру процесінде мақсатты жоспарлы және нәтижелі жұмыс жасау үшін компьютерлік технологияларды енгізу және пайдалану.

2020-2023 оқу жылындағы экология бойынша жиынтық кесте.

Жылдары	Экология			Бағдарламаны меңгеру деңгейі %
	Ж %	О %	Т %	
2020-2021	41	53	6	94
2021-2022	42	53	5	95
2022-2023	42	55	3	97
Динамикасы	0	+2	-2	+2

Экология бойынша үш жыл аралығындағы мемлекеттік стандарттың орындалу пайызы (ересек топтар, мектепалды топтары)

Жылдары	Экология (%)
2020-2021	94
2021-2022	95
2022-2023	97
Динамикасы	+2

Диагностика нәтижесінде балалардағы экология бойынша даму деңгейі 2020-2021 – 94%; 2021-2022 - 95%, 2022-2023 – 97%, өткен жылы балалардың білім деңгейінің +2% динамикасы бақыланады.

Тәрбиеленушілердің зияткерлік олимпиадаларда, байқауларда - балалар шығармашылығы конкурстарында қатысуы

Әр түрлі байқаулар балаларды көпшіл және сенімді етеді, олардың өзін-өзі бағалауын арттырады және шығармашылық қабілеттерін ашады. Байқауларға қатысу баланың өмірін әртараптандырады, оған жаңа нәрсе әкеледі: жаңа эмоциялар, жаңа білім, жаңа адамдар, жаңа орындар және т.б. бұл оның дамуына өте жағымды әсер етеді. Конкурстар-бұл белгілі бір қызығушылық саласында басқалармен бәсекелесудің қол жетімді және бейбіт тәсілі.

Тәрбиеленушілердің барлығы	Байқау атауы	Байқау ұйымдастырушы	Қалалық деңгейі							
			Қатысушылар саны	гран-при	1 орын	2 орын	3 место	номинация	сертификат	
289	"Бүлдіршін"	ЦЗРДО Павлодар Дарыны	7		7					
	"Менің гүлім"	ДЮЦЭТ	2				1			1
	"Веселые старты"	БББ Павлодар қ	8			8				
	"Мой люимый питомец"	МҰ «Павлодар қ ішкі саясат бөлімі»	5							5

Айта кету керек, 2022-2023 оқу жылында "жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың), орындаушылар конкурстарының, кәсіптік шеберлік конкурстарының тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 7 желтоқсандағы № 514 бұйрығына сәйкес тізбеге кіретін конкурстар ғана ескеріледі және спорттық жарыстар".

Байқаулар саны

Байқау деңгейі	2020-2021	2021-2022	Динамикасы	2022-2023	Динамикасы
Қалалық	2	2	-	4	+2
Областық	1	-	-1	-	-
Республикалық	9	7	-2	-	-7
Халықаралық	3	5	+2	-	-5

	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Интеллектуалды олимпиадалары	1 (48)	7 (124)	3 (14)
Шығармашылық байқаулар	14 (221)	7 (10)	
Спорттық байқаулар	-	-	1 (8)

Байқауларда, көрмелерде, фестивальдарда және т.б. жоғары көрсеткіштерді ұстап тұру үшін дарынды оқушылармен жұмысты нақты және ойластырылған жоспарлау, оқу-зерттеу қызметін жандандыру, әртүрлі оқу қабілеттері, мотивациялық көзқарастары және

білім беру қажеттіліктері бар балаларды тәрбиелеу, дамыту және оқытудың тиімді процесін барынша арттыру үшін вариативтік бағдарламаларды пайдалану қажет.

2023-2024 оқу жылында осы бағыттағы жұмысты жалғастырып, күндізгі конкурстар мен конференцияларға қатысу жөніндегі жұмысты жандандыру қажет.

Мектеппен сабақтастық

Балабақшаның, мектептің және отбасының педагогикалық ұжымының жұмысы-бұл мектепке дейінгі тәрбиеден мектепке өтпелі кезеңдегі баланың толыққанды жеке дамуын, физиологиялық және психологиялық әл-ауқатын қамтамасыз ететін тұтас процесс.

Мектеп жасына дейінгі балалардың мектепте оқуға деген тұрақты қызығушылығын, оқуға деген ұмтылысын, бейімделу кезеңін ойдағыдай өткізуін қалыптастыру үшін балабақшада № 5 ЖОББМ-мен бірлескен қызмет жүзеге асырылады. Ынтымақтастық туралы шарт жасалды, жыл сайын бірлескен жұмыс жоспарлары жасалады және іске асырылады.

Ата-аналар жиналысына бастауыш сынып мұғалімдері шақырылады. Сондай – ақ, кері байланыс өтті, № 5, 23, 27 мектептерде 2022-2023 оқу жылының түлектерінің ата-аналарына арналған ата-аналар жиналысы өтті. Бұл мектептерде болашақ оқушылар үшін мектепалды даярлық курстары ұйымдастырылғанын жоққа шығару керек.

Сондай-ақ балалар мен жасөспірімдер экология және туризм орталығымен шарт жасалды. Онымен бірге 2021-2023 оқу жылдарында экологиялық акциялар өткізілді:

- Жер Күні
- Көліктен сақ болыңыз
- Ағаш отырғызу күні

Балабақша педагог-психологы өткізетін балабақша түлектерінің мектепте оқуға дайындығы мониторингінің нәтижелері бастауыш сынып мұғалімдеріне, мектеп педагог – психологына берілетін болады.

Кіріс және қорытынды диагностиканы салыстырмалы талдау нәтижелері бойынша балалардың психикалық процестерінің дамуының оң динамикасы көрінеді. Көрсеткіштер жас нормасына сәйкес келеді.

Балабақша түлектері туралы мәліметтер

Оқу жылы	Дайындық топтарындағы барлық балалар	"Өте жақсы" оқуы	"жақсы" оқуы	"қанағаттанарлық" оқуы
2020-2021	58	18%	62%	20%
2021-2022	108	24%	55%	21%
2022-2023	86			

Балалардың гимназиялық, лицей сыныптарына түсу мониторингі

Жылдары	Балалар саны	Түлектер саны	Жалпы мектептер	Гимназиялық сыныптар	Лицейлер	Дамыту орталықтары	Үйдің
2020-2021	280	58	32	21	5	-	-
2021-2022	281	108	45	25	7	4	6
2022-2023	281	86	59	24	3	6	5

Балабақша мен мектеп арасындағы сабақтастық бойынша біз әзірлеген педагогикалық жұмыс жүйесі балалардың мектепке деген оң көзқарасын кезең-кезеңімен қалыптастыруға, мектеп жасына дейінгі балалардың мектепке деген қызығушылығын

арттыруға және сақтауға, оқуға, оқушының жаңа әлеуметтік мәртебесін алуға деген ұмтылысына әкеледі.

Ата-аналармен жұмыс

Бірнеше жылдар бойы біздің балабақша мектепке дейінгі тәрбие мен тәрбиенің негізгі міндеттерінің бірі – балабақшаның отбасымен және қоғаммен өзара әрекеттесуі бойынша жұмыс істейді. Ата - аналармен жұмыс-бұл педагог пен жалпы балабақша қызметінің күрделі және маңызды бөлігі.

Осылайша, нәтижелер ата-аналар контингентінің гетерогенді екенін, әртүрлі мақсаттар мен құндылықтарға, білімге жоғары талаптарға, балаға жақсы білім беруге деген үлкен желыласқа ие екенін көрсетті. Балабақшаның негізгі міндеттерінің бірі барлық ата-аналардың қажеттіліктерін қанағаттандыру болғандықтан, оны сәтті шешу үшін білім беру қызметтерінің әртүрлі сегменттерін құру қажет.

Балабақша мен ата аналардың үйлестірілген жұмысы үшін біз келесі міндеттерді шешу қажеттілігін қойдық:

1. Ата-аналардың тәрбиелік дағдыларын белсендіру және байыту.
  2. Тәрбиеленушілерінің отбасыларымен тығыз байланыста жұмыс істеу.
- Осы мақсатта мен ата аналармен жұмыс істеудің белсенді формалары мен әдістерін қолдандым:

- жалпы және топтық ата-аналар жиналыстары
- кеңес беру
- ата-аналардың қатысуымен сабақтар
- ата-аналармен бірге жасалған балалар жұмыстарының көрмелері
- бірлескен экскурсиялар
- Ашық есік күндері
- ата-аналардың мерекелерді, бос уақытты дайындауға және өткізуге қатысуы
- пәндік-дамытушы ортаны бірлесіп құру
- балабақшаның қамқоршылық комитетімен жұмыс
- балалармен және ата-аналармен әңгімелер

Нәтижесінде ата-аналардың тәрбие-білім беру қызметінің деңгейі артты, бұл олардың шығармашылық бастамаларын дамытуға ықпал етті. Ата-аналар топтағы және балабақшадағы барлық істердің белсенді қатысушылары болды, таптырмас көмекшілер болды, ойын серіктестері ретінде бір-бірімен қарым-қатынас жасауды үйренді.

Біз үшін бұл тек күштердің бірігуі мен ынтымақтастықтың арқасында мүмкін болды. Бірте-бірте түсінбеушілік, ата-ананың сенімсіздігі жойылды. Ата-аналар мен балабақшаның өзара әрекеттесуі бірден сирек кездеседі. Бұл ұзақ процесс, ұзақ және қажырлы еңбек, таңдалған мақсатты шыдамдылықпен, табандылықпен орындауды талап етеді. Бірақ біз мұнымен тоқтап қалмаймыз, ата-аналармен ынтымақтастықтың жаңа жолдарын іздеуді жалғастырамыз.

Сонымен қатар, ата-аналармен балаларда дене шынықтыру және денсаулық мәдениетінің негіздерін қалыптастыру бойынша отбасы мен отбасына серіктестік қатынастарды оңтайландыру бойынша жұмысты жалғастыру қажеттілігі әлі де бар.

Балабақша жұмысының қорытындысы бойынша 2020 - 2021 оқу жылы атап өтілді, балабақша ұжымы өз қызметін келесі бағыттарда жүзеге асырды:

- жеке-сараланған тәсілді және мемлекеттің білім беру саясатының іргелі үрдістерін ескере отырып, педагог кадрлардың кәсіби құзыреттілігін арттыру,
- балалардың физикалық, психикалық және әлеуметтік денсаулығын сақтауға, нығайтуға бағытталған шараларды іске асыру;

- мектеп жасына дейінгі балалардың қабілеттерін дамыту жүйесін оңтайландыру бойынша қызметті жүзеге асыру;
- білім беру кеңістігіне қосу тәжірибесін тарату және мүмкіндігі шектеулі балаларды табысты әлеуметтендіру үшін жағдай жасау,
- балалармен жұмыс жасаудың заманауи білім беру және сауықтыру технологияларын, нысандарын, әдістері мен тәсілдерін енгізу және пайдалану;
- б/б, мектеп, экологиялық мұражайдың желілік өзара іс-қимылы шеңберінде зерттеу сипатындағы инновациялық қызметті қамтамасыз ету;
- сараланған тәсіл қағидаты негізінде отбасылармен өзара іс-қимылдың интерактивті нысандарын енгізу.

Жұмыстың қорытындысын шығара отырып, нәтижеліліктің жоспарланған индикаторларына сәйкес жылдық жоспар міндеттерінің орындалуын белгілеу, сондай-ақ қызметтің негізгі басымдықтары мен негізгі перспективалық бағыттарын (өтпелі кезең шеңберінде) айқындау қажет:

- мектепке дейінгі білім берудің негізгі жалпы білім беру бағдарламасын іске асыру жөніндегі қызметті консультациялық және ғылыми-әдістемелік сүйемелдеуді ұйымдастыру;
- мектепке дейінгі жастағы балалардың мектепке дейінгі білім берудің негізгі бағдарламаларын жасына сәйкес жоспарланған индикаторларға сәйкес игеруін қамтамасыз ететін қажетті жағдайлар жасау.
- консультативтік пункт, өзара қарау және жұмыстың басқа да нысандары арқылы жалпы даму бағытындағы топтарға денсаулық мүмкіндіктері шектеулі балаларды интеграциялау жөніндегі қызметті ұйымдастыру.
- қала және республика педагогтерінің инновациялық педагогикалық тәжірибесін жалпылау, қолдану және МДҰ жұмыс тәжірибесіне тарату жүйесін құру;
- педагогтер мен олардың тәрбиеленушілерінің қалалық, облыстық, республикалық конкурстарға МДҰ басым бағыттарын ескере отырып, тиімді қатысуын қамтамасыз ету жөніндегі қызметті ұйымдастыру;
- тәрбие-үлгілерді ұйымдастырудың нәтижелілігі мен сапасын бағалау шеңберінде бақылау-диагностикалық қызметті қамтамасыз ету

Балабақшаны дамытудың негізгі идеясы-мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық және сауықтыру міндеттерін іске асыру үшін жағдай жасау. Тақырыптың өзектілігін ескере отырып, біз жұмыс бағытын тұжырымдадық:

Балалардың физикалық денсаулығын, психофизикалық дамуы мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, экологиялық - эстетикалық білім беру мен тәрбиені дамытуға ықпал ететін мектепке дейінгі мекеменің бірыңғай білім беру ортасын құру.

Алдыңғы бағдарламалар құрған әртүрлі экологиялық мүмкіндіктердің сандық жиынтығын олардың тиімділігін, басымдылығын, маңыздылығын, қолайлылығын, орындылығын, маңыздылығын талдауға сүйене отырып, экологиялық және білім беру ортасының сапалық сипаттамасын өзгертуге жүйелі көзқарас құру тұжырымдамасы алмастырады, бұл мекеменің бүкіл білім беру ортасын дамытудың негізгі факторы болып табылады.

Сондай-ақ, мектеп жасына дейінгі балалардағы қозғалыс белсенділігінің жеткіліксіздігін ескере отырып, балабақшадағы мектеп жасына дейінгі балалардың қозғалыс режимін ұйымдастыруға ерекше назар аудару қажет. Дене шынықтырумен үнемі айналысатын балалардың отырықшы балаларға қарағанда артықшылығы бар: олар жақсы көрінеді, психикалық сау, стресс пен шиеленіске аз ұшырайды, жақсы ұйықтайды, денсаулығына байланысты проблемалары аз.

Мамандар мектеп жасына дейінгі балалардың жүйке – психикалық және соматикалық ауруларының негізгі себептері интеллектуалды шамадан тыс жүктеме және көлемі жағынан да, қарқындылығы жағынан да қозғалыс белсенділігінің төмендеуі екенін дәлелдеді. Қазіргі қоғамның маңызды мәселелерінің бірі-отырықшы өмір салты.

Сауықтыру жұмысының оң нәтижесі мектепке дейінгі мекеменің бірыңғай білім беру ортасын құру кезінде ғана мүмкін болады.

Балабақша жүргізіп жатқан жұмыстарға қарамастан, мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық-эстетикалық және сауықтыру дамуы және оларда экологиялық

мәдениеттің негіздерін қалыптастыру бойынша білім беру процесіне қатысушылардың барлығының бірлескен іс-қимыл жүйесін құру мәселелері өзекті болып қала береді.

Сонымен, ұжымның, ата-аналардың, балалардың қажеттіліктерін талдауға сүйене отырып,:

баланың табиғатты қорғаушы ретіндегі бөлсенді ұстанымын қалыптастыру үшін жағдай жасайтын экологиялық білім беру және мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу міндеттерін іске асыруға қолайлы кеңістік құру.

Миссияның мазмұнын ескере отырып, МДҰ-ға өзгерістер енгізудің басымдықтары анықталды:

1. Экологиялық білім беруді және балаларды тәрбиелеуді дамытуға бағытталған Мектепке дейінгі мекеменің материалдық-техникалық базасын жетілдіру.

2. STEAM мектепке дейінгі ұйымының қызметіне енгізу

3. Мектепке дейінгі мекеменің педагогтары мен қызметкерлерінің кадрлық әлеуетін коллаборативтік оқытуды ұйымдастыру, экологиялық білім беру және тәрбие бойынша вкоучингтерге, курстарға қатысу арқылы арттыру;

4. Әр түрлі серіктестермен ынтымақтастықты ұйымдастыру жөніндегі қызмет жүйесін қалыптастыру, ата-аналар қоғамын экологиялық білім беру мен балаларды тәрбиелеуге қатысуға тарту.

«Павлодар қаласының №3 сәбилер – бақшасы –
Мектепке дейінгі экоцентр орталығы» КМҚК м.а

G. S. Lebedeva

Г.С.Лебедева